

BATMAN ZAČÍNÁ

Může jeden člověk změnit svět?

Touto otázkou je Bruce Wayne (CHRISTIAN BALE) naprosto pohlčen. Kdysi byl totiž svědkem toho, jak jeho rodiče v ulicích Gothamů podlehlí násilné smrti – a ta noc navždy změnila jeho život. Bruce je mučen pocitem viny a hněvem. Bojuje se svými vnitřními démony, kteří jej ponoukají pomstít se. Na druhou stranu chce zachovat dobré jméno rodiny, neboť rodiče byli známí tím, že pomáhali druhým. Tento dědic impéria Wayne Industries ztratil veškeré iluze, opouští Gotham, aby se pod novou identitou vydal do světa a tam objevil prostředky, jak bojovat s nespravedlností a vnést strach do řad těch, kteří utiskují nevinné. Bruce chce pochopit mysl zločinců a tak proti bojovat účinněji. Na této nelehké cestě je mu rádcem tajemný muž jménem Ducard (LIAM NEESON), který jej zasvěcuje do tajemství tělesné a duševní disciplíny, aby měl dostatek sil bojovat se zlem, které se rozhodl potírat. Časem však zjistí, že se stal terčem mocné a nebezpečné organizace Liga stínů, kterou vede nebezpečný Ra's al Ghul (KEN WATANABE). Bruce se po letech vrací do Gothamů a tam zjišťuje, že město tone pod vlnami zločinu a korupce. Firmu Wayne Enterprises, někdejší rodinnou baštu filantropických ideálů, jež se rodiče pokoušeli prosadit ve dravém prostředí obchodu, nyní ovládá Richard Earle (RUTGER HAUER). Ten se však více stará o to, aby bylo o firmě hodně slyšet, než aby sloužila veřejnému dobru. Mezitím se Bruceově kamarádce z dětství, Rachel Dawes (KATIE HOLMES), která pracuje jako asistentka prokurátora, nedaří usvědčit jednoho z největších kriminálních města, Carmine Falconeho (TOM WILKINSON), protože spravedlnost je na něj krátká. Situaci ještě více zkomplikuje prominentní gothamský psychiatr Dr. Jonathan Crane (CILLIAN MURPHY), který prohlásí Falconeho hrdlořezy za nesvéprávné, čímž si u něj zajistí podporu pro své vlastní temné činy. Bruce Wayne nachází své spojence ve věrném komorníkovi Alfredovi (MICHAEL CAINE), detektivu Gordonovi (GARY OLDMAN), který si jako jeden z mála gothamských mužů zákona udržel smysl pro spravedlnost, a Luciu Foxovi (MORGAN FREEMAN), kteří mu pomohou odhalit své druhé já: Batmana, Temného rytíře, který používá svou tělesnou a duševní sílu, jakož i nejmodernější technické novinky, aby čelil silám, které neustále ohrožují město.

Warner Bros. Pictures ve spolupráci se Syncopy production uvádí film
Christophera Nolana

Batman začíná

Hrají:

CHRISTIAN BALE MICHAEL CAINE, LIAM NEESON, KATIE HOLMES, GARY OLDMAN, CILLIAN MURPHY, TOM WILKINSON, RUTGER HAUER, KEN WATANABE a MORGAN FREEMAN aj.

Režie CHRISTOPHER NOLAN

Produkce: EMMA THOMAS, CHARLES ROVEN a LARRY FRANCO.

Scénář: CHRISTOPHER NOLAN a DAVID S. GOYER

Námět: DAVID S. GOYER

Založeno na comicsu BATMAN a postavách BOBA KANEA.

Se souhlasem DC COMICS.

Výkonný producent: BENJAMIN MELNIKER a MICHAEL E. USLAN

Kamera: WALLY PFISTER, A.S.C.

Vedoucí produkce: NATHAN CROWLEY

Střih: LEE SMITH, A.C.E.

Návrhy kostýmů: LINDY HEMMING

Hudba: HANS ZIMMER a JAMES NEWTON HOWARD.

Batman začíná bude celosvětově distribuován Warner Bros. Pictures, a Warner Bros. Entertainment Company.

www.batmanzacina.cz

PŮVOD TEMNÉHO RYTÍŘE

Zločinci jsou pověřivá banda plná zbabělců.

Mým cílem je vnést do jejich srdcí strach.

Proto musím být nočním tvorem.

Bruce Wayne, alias Batman, *Detective Comics* #33

Jeho silueta se nad Gothamem poprvé objevila v roce 1939. Od samého začátku byl tajemný a nebezpečný. Pod tehdejší jménem "The Batman" se stal samozvaným ochráncem gothamské spravedlnosti. Byl stvořením, které stojí na hraně mezi hrdinou a zločincem. I po šedesáti letech je znám jako Temný rytíř. Je to muž, který se silou své nezdolné vůle proměnil v symbol naděje a spravedlnosti, protože Gotham podléhá korupci a úpadku. Batman debutoval v květnu 1939 sešitem č. 27 ze série *Detective Comics*, který pro DC Comics vymýšlel Bob Kane. Historie tohoto superhrdiny, která trvá již 66 let, je kulturním fenoménem, jenž pronikl do rádia, hraného i animovaného filmu, počítačových her a stovek

comicsových sešitů. "Batman je po stránce psychologie jedním z nejzajímavějších hrdinů dějin kultury," říká Paul Levitz, president a vydavatel DC Comics, což je největší vydavatelství comicsu anglicky mluvícího svět, ve kterém vznikli postavy jako Batman, Superman, Wonder Woman či Sandman. "Batman není postava, která ví, že je obdařená nadlidskými schopnostmi a proto si říká "Naložím s nimi ve prospěch dobra, protože jsem dobrý člověk." Bruce viděl umírat své rodiče a rozhodl se, že zareaguje. Je mučen pocity viny a lomcuje jím hněv. Jeho jedinou touhou je pomstít se, ale přesto se nakonec rozhodne, že bude někým, kdo mění svět." "Na Batmanovi je fascinující to, že je hrdinou, který je hnán kupředu čistě negativními impulzy," říká režisér filmu a spoluautor scénáře Christopher Nolan. "Batman je člověk a tudíž je chybný bytostí. Ale zároveň je někým, kdo z těchto negativních a sebedestruktivních emocí vysoustružil něco pozitivního. A tím je pro mě v dnešním světě výjimečnou postavou." Batman je superhrdinou bez superschopností, jeho cílem je stát se živou, dýhající zbraní proti bezpráví, což rovným dílem vzbuzuje strach i obdiv. "Batman se od svých protihráčů liší tím, že je hrdinou, kterým by kvůli jeho vnitřním konfliktům nikdo nechtěl být dobrovolně," říká spoluautor scénáře David Goyer, který převedl světy superhrdinů a fantastických postav do vynalézavých akčních snímků, jako je série *Blade*, *Vrána: Město andělů* a *Smrtihlav*. "Nikdo z nás už z principu nemůže být Supermanem či Hulkem. Stát se Batmanem však také není zrovna jednoduché. Kdybyste tvrdě cvičili, snad byste se jím jednoho dne stali. Zdůrazňuji "tvrdě cvičili" a "snad". "Batman začíná se vrací ke kořenům legendy o Temném rytíři, který se v Gothamě staví na stranu dobra. "Chtěl jsem Batmanův příběh vyprávět tak, jak jej ještě nikdo nevyprávěl. Chtěl jsem ve filmu vizualizovat to, co si fanoušci vždycky přáli – vidět to, jak se z Bruce Waynea stal Batman," říká Nolan, jehož provokativní thrillery *Memento* a *Insomnia* prokázaly, že je novým talentem se smyslem pro psychologii postav a vlastním režijním stylem. "Batmanovy počátky nejsou z comicsu příliš jasné," říká Nolan, "ale my se přikláníme k tomu, že postavu lze nahlédnout z určitých zlomových událostí jejího života, které ji zformují. V mytologii byla spousta zajímavých děr a nejasností, které jsme si museli domyslet a vyplnit tím, jak se podle nás Bruce Wayne alias Batman vyvíjel." Nolan chtěl prezentovat cestu od Bruce Waynea k Batmanovi "mnohem realističtěji, než jsme ve filmech o Batmanovi dosud mohli vidět. Chtěl jsem do toho vnést jak hloubku, tak epický rozměr, to vše ve světě, který všichni známe z vlastní zkušenosti." "Jednou z Chrisových manter, kterou při práci na scénáři neustále opakoval, byla "Musí to být reálné, musí to být reálné," "vzpomíná Goyer, který ve vztahu k práci na scénáři připomíná klasická dobrodružství, kterými se inspirovali: *Lawrence z Arábie*, *The Man Who Would Be King*, *Blade Runner* a epický příběh Jamese Bonda *Ve službách Jeho Veličenstva*. "Touto filosofií jsme se řídili v každém ohledu, který se vztahoval k filmu, a to dokonce i v těch nejmenších detailech – proč jsou netopýří uši tak dlouhé? Proč Batmobil vypadá tak, jak vypadá? Snažili jsme se vymyslet logické zdůvodnění pro vše, co Bruce Wayne dělá, stejně jako pro každou technickou pomůckou, kterou ve filmu využívá." Nolan a Goyer se ve vzájemné spolupráci snažili o co nejnekonvenčnější přístup. V době, kdy oba pracovali doma u Nolana na scénáři, začal vedoucí výroby Nathan Crowley rozpracovávat koncepční návrhy města Gotham a ve své garáži na modelech nového Batmanova vozu. S návrhy designu mu pomáhal i Nolan. "Chtěl jsem se soustředit na design nového Batmobilu během práce na scénáři, protože jsem cítil, že to, jak chceme příběh vyprávět a zasadit postavy do reality, se projeví na vzhledu vozidla a pocitu, který z něj diváci budou mít," poznamenává režisér.

"Myslím, že každý film, na kterém budu v budoucnu pracovat, začne v garáži," žertuje producentka Emmy Thomas. "Stejný tvůrčí vesmír, ve kterém Chris, David a Nathan pracovali, byl podnětný a velmi zefektivnil práci na scénáři a na produkci celkově." Aby vznikl fungující dramatický oblouk a vše bylo podřízeno realistickému podání, museli Nolan a Goyer zpracovat komplexní psychologický obraz muže, který se za netopýřím mýtem ukrývá. "Nejzajímavějším aspektem práce na filmovém vyprávění pro mě byla možnost dostat se do Wayneovy hlavy a podniknout celou cestu s ním," říká Nolan, "takže jsme zakusili, jaké to je, dívat se na svět Batmanovými očima." V Nolanově a Goyerově verzi buduje Thomas Wayne ve svém synovi Bruceovi smysl pro filantropii a lásku k městu, které pak z jeho altruismu vytěžilo mnohé výhody. A právě tady lze hledat základy Bruceových ideálů spravedlnosti. Když rodiče před jeho zraky podlehnou násilné smrti, jeho důvěra v systém je otřesena. Krátce na to padne na celý Gotham zoufalství, prudce vzroste zločinnost a dojde k propadu ekonomiky. A aby toho nebylo málo, Bruce si vyčítá, že za smrt rodičů může on. Jsa zcela pohlcen vinou, hněvem a samotou, vydá se do světa usmířit svůj hněv a touhu po pomstě s potřebou uctít odkaz rodičů. "Tahle cesta nikdy neskončí," říká Christian Bale, mnohotvárný herec, který se rovným dílem uplatňuje v provokativních a takřka nezávislých filmech jako jsou *Laurel Canyon*, *Americké psycho* a *Sametová extáze*, ale i dobrodružných akčních příbězích jako *Shaft* či *Království ohně*. "Má v sobě neustálý vnitřní konflikt. Musí hlídat své činy a kontrolovat své demony, ženoucí jej vstříc sebezničení a negativním pocitům, které hrozí zničit celý jeho život, jestliže jim podlehne." "Christian Bale je ideálním představitelem mladého Bruce Waynea, který bojuje se svými vnitřními démony a je na cestě stát se Batmanem," říká Nolan. "Je to velmi strukturovaná postava, která stojí na ostré hraně mezi dobrem a zlem. Christian velmi dobře zosobňuje nebezpečí a dvojznačnost, jež však mohou být přetaveny v něco pozitivního a silného. Má v sobě velkou intenzitu, hoří vnitřním ohněm. Podíváte se mu do očí a víte, že by se postavil stejným výzvam jako Wayne." "Bruce Wayne je obyčejný člověk, který se stal výjimečným jen díky svému odhodlání a velké sebekázi," říká producent Chuck Roven. "Christopher tento druh vášně, oddanosti a závazku ztělesňuje velmi dobře. Ať už hraje Bruce Waynea a nebo Batmana, působí impozantně a přináší do svého výkonu obrovskou fyzickou a emocionální sílu."

"Comicsy jako *Arkham Asylum* ukázaly Batmana v úplně novém světle," říká Bale, který Temného rytíře objevil před několika lety v knihkupectví pro fanoušky comicsu v Santa Monice. "Byl temný, nebezpečný a mnohem zajímavější než kterýkoliv comicsový hrdina či záporák, se které jsem kdy předtím setkal." Jednou z cest, jak zakotvit příběh Bruce Waynea v realitě, byla pro Nolana a Goyera nutnost spojit úhelné kameny mytologie s jejich vlastní interpretací událostí skrze motiv strachu. V comicsovém příběhu objeví mladý Bruce pod Wayneovic sídlem jeskyni plnou netopýrů a tato děsivá stvoření v jeho paměti zanechají hlubokou stopu. Goyer s Nolanem užili této rané Bruceovy zkušenosti ke zpřítomnění jeho pocitu viny za smrt rodičů. Ukázali, že prostřednictvím této vzpomínky a stupňujícího strachu se paradoxně stává silnějším. "Idea člověka, který se utká se svým vnitřním strachem, aby se nakonec stal jeho zosobněním, je pro mě naprosto fascinující," poznamenává Nolan. "Netopýr je pro něj velmi osobním symbolem," vysvětluje Bale. "Zosobňuje jeho dětský strach, pocit viny a i pro dospělého Bruce je neustálou připomínkou noci, kdy zahynuli jeho rodiče. "Nezajímala mě však jen ta dualita mezi Batmanem a Bruce Wayneem," říká Nolan. "Aby byla jeho životní cesta důvěryhodná, museli jsme jeho postavu ozřejmit na třech úrovních: Batmana, který je jakožto maskovaný bojovník kanálem pro Wayneův hněv, soukromého Bruce Waynea, vnitřně raněného muže, který svůj život zasvětil tomu, že Gotham City zbavuje zla, které připravilo o život jeho rodiče, a za třetí veřejného Bruce Waynea – zkaženého playboye, o kterém by si nikdo s obyvatel Gotham ani na chvíli nemyslel, že mu záleží na osudu města, natož aby byl Batmanem. Veřejný Bruce Wayne je stejnou maskou, jakou má na sobě Batman ve fyzickém smyslu." "Bruce Wayne nechce, aby si lidé mysleli, že je idealistou či tím, kdo pomáhá lidem v nouzi," shrnuje Roven, "prezentuje se jako znuděný člen vyšší společnosti, který se stará jen o krásné ženy a silná sportovní auta. Ale to je pouze vnější zdání. Hraje hru. O tom, jaký je pravý Bruce Wayne, dává vědět jen těm několika málo lidem, kterým může věřit." Jakkoli jsou okolnosti, které Waynea vedou k tomu, že se stal Batmanem, značně extrémní, s jeho bolestí ze ztráty blízkých, hněvem nad nespravedlností a potřebou přetavit negativní emoce v pozitivní činy, se může ztotožnit každý. Batmana dělá silným, nezdolným a atraktivním právě to, že jím může být každý – jestliže má člověk dostatek síly, vytrvalosti a zároveň ochoty se v psychologickém smyslu vyprázdnit. "Je nevyočitatelný, jeho činy mohou být jednoduše zpochybněny, jeho motivace mají do čistoty opravdu daleko. Přesto víme, že je silou, která se staví na stranu dobra," říká Bale. "Tahle mnohoznačnost z něj dělá nejatraktivnějšího superhrdinu."

SVĚT BRUCE WAYNEA

Čistí město, které si libuje ve špíně. Ale sám to nezvládne... **Batman: Year One**

Při obsazování rolí filmu *Batman začíná* usiloval režisér Christopher Nolan o to, aby realismu vytvořil protiváhu v silném důrazu na epiku. "Inspirovali jsme se silnou hereckou sestavou snímku *Superman* od Richarda Donnera z roku 1978," říká Nolan. Donner měl Marlona Branda, Gene Hackmana, Neda Beattyho a spoustu skvělých herců ve vedlejších rolích. Náš film jsme obsazovali podobným způsobem, protože jsme chtěli představitele, kteří postavám vdechnou hloubku a mnohoznačnost, což světu Bruce Waynea dodá velmi realistické tahy štětcem."

Nejdůležitější osobou v Bruceově životě je starý Wayneovic komorník Alfred Pennyworth, který se zavazuje k tomu, že po smrti rodičů bude jeho rádcem a pomocníkem. Jakkoli se Bruce zmítá v hněvu a sebedestruktivním chování, Alfred mu zachovává věrnost a napomáhá mu ve všem, co potřebuje k tomu, aby se stal účinnou zbraní proti nespravedlnosti. "Alfredovi je uložena zodpovědnost vychovat jedno z nejslibnějších dětí jeho generace," říká Nolan. "Pomáhá mu v důležitých a zároveň děsivých věcech, které by žádný soudný rodič svému dítěti nepovolil." "Potřebovali jsme herce, který by roli dal své srdce, vnesl do ní humor a smysl pro vyváženost," říká producentka Emma Thomas. "A takový je na světě jen jeden." „Alfred je v Bruceově životě jedním z mála, na které se může spolehnout, je to člověk, který ho neopustí," říká renomovaný herec Michael Caine, který za svůj výkon v *Pravidlech moštárny* a *Hana a její sestry* získal Oscara a na dalšího byl nominován v roce 2003 za roli ve filmu *Tichý Američan*. „Je Wayneovým morálním kompasem. Batman se ubírá po hranici, odkud je jen krok k tomu, aby se stal tím, které sám honí. A to vyžaduje důsledné dodržování zvnitřněného morálního kodexu. Alfred se nebojí říci svůj názor – a to ani tehdy, když si myslí, že Bruce zašel příliš daleko." K tomu Caine dodává: „Líbila se mi jejich vize, že Batmana ukážou jako obyčejného člověka. Jestliže je neprůstřelný, proč o něj mít obavu? Jestliže je člověkem, vztahují se na něj všechna lidská omezení a díky tomu získáváte i napětí. A to mě na tom zajímá." Když Bruce Wayne opouští Gotham, aby se ve světě naučil, jak své město zbavit zločinu, dostane se i do zločineckého podsvětí, respektive bhútánského vězení. A tato zkušenost jej posílí. A zde – na konci světa –

najde Bruce svůj úděl. Vyhledá jej muž jménem Ducard, spojenec Ra's al Ghula, jinak též charismatického vůdce skupiny nazvané Liga stínů. Liga usiluje o přirozenou spravedlnost, ve které je "spravedlnost a svět v rovnováze." "Ra's al Ghul je velmi tajemná a komplikovaná postava," říká Ken Watanabe, který byl v roce 2004 za svůj výkon v dramatu *Poslední samuraj* nominován na Oscara. "Je velmi klidný a tichý, ale zároveň neobyčejně mocný. Myslím, že je takovým tichým vulkánem." "Ducard svůj život zasvětil hledání ideálního světa a zdá se mu, že Bruce je někým, kdo by k jeho vizi mohl velkým dílem přispět a uskutečnit ji," říká Liam Neeson. "Ducard mi připomíná Ignáce z Loyoly, který v 15. století založil řád Jeziuitů. Ignác byl v té době známým playboyem a opilem, ale pak se z něj stal muž velké sebekázně, ba světec. Obdivuji jej – tu jeho prazvláštní sebedisciplínu a hledání pravé, přirozené spravedlnosti, která by lidstvu pomohla vyřešit spoustu problémů." Klíčovým prvkem Ducardova tréninku je důraz na ovládnutí hněvu a příkladné duševní soustředění na boj s největším nepřitelem – strachem. "Ducard Bruceově bolesti rozumí. Také ztratil někoho, kdo mu byl nadevše. A to jej vedlo k hledání smyslu lidského údělu a spirituality," říká Neeson. "Věří, že se musíme ponořit do sebe a tam objevit jak svou temnou, tak světlou stránku. Ty pak vzájemně usmířit, a tím dosáhnout svého plného potenciálu. Ducard nevyzývá Bruce k ničemu, co by neudělal i on sám." Ducard a Ra's al Ghul představují Bruceovu

cestu k budoucnosti. Jeho pojátkem s minulostí je Rachel Dawes, dcera správce Wayneovic sídla a v dětství Bruceova nejbližší kamarádka. Během Bruceových cest se stane asistentkou gothamského prokurátora, neboť chce napomoci v boji se zločinem, který se šíří městem. Její úkol je obtížný a velmi frustrující, protože gothamská policie, justice a politické špičky podléhají korupci. Rachel pak Bruceovi pomáhá vyřešit klíčovou otázku: kam až může zajít pomsta, aby bylo dosaženo spravedlnosti? "Spravedlnost je otázkou rovnováhy," říká. „Pomsta je o tom, že se cítíš lépe.“ K tomu Holmes dodává: „Rachel mu neustále připomíná odkaz jeho otce a povinnost zvednout korouhev filantropie, jak tomu bylo kdysi. Vede ho k tomu, aby se svým životem udělal něco smysluplného.“ „Na Rachel se mi líbí, že má stále ideály," říká Katie Holmes, která se prosadila jako hvězda televizní série *Dawson Creek*, aby se poté objevila ve filmech jako *Wonder Boys*, *Telefonní budka* či *Ledová bouře*. „V určitém momentu Bruceovi řekne: 'Určuje tě to, co děláš, ne to, jaký jsi.' Tahle věta ukazuje, kým je ona sama. Je člověkem, který chce udělat svět lepším. Chce pomáhat lidem, chce zachránit město – a nepřijímá žádné výmluvy." Dynamika jejich vztahu je dodána tím, že Bruce jí může ukázat jen svou veřejnou tvář a tak se není co divit, že Rachel má dojem, že její přítel z dětství promrhává život a úděl města jej vůbec nezajímá. Batmanovým prvním spojencem v boji s nespravedlností je detektiv James Gordon, jeden z mála mužů zákona, který si stále udržuje vysoký morální kredit. V době, kdy došlo ve Wayneovic rodině k oné tragické události, byl sice obyčejným pochůzkářem, ale už oné noci, která nadobro změnila Bruceův život, mu nabídl útěchu. O mnoho let později je Gordon detektivem a velmi nelibě nese, že jeho kolega detektiv Flass užívá zákona ve svůj prospěch. "Myslím, že Gordon se stal příliš brzy šedou myší, že utekl do svého vlastního světa a vnějšně se moc neprojevuje," říká Gary Oldman, kterého jsme mohli vidět ve snímcích jako *Harry Potter a vězeň z Azkabanu*, *Hannibal*, *Air Force One*, *Drákula* a *JFK*. "Na jeho postavě je však krásné to, že je čestný a opravdu upřímný. Rád hraji jedno pěkné jablko mezi shnilými." Gordon si zpočátku není jistý, zda může Batmanovi věřit, ale nakonec mezi nimi vznikne svérázné přátelství. "Když se Batman objeví na scéně, je to jakoby někdo Gordonovi vstříkl energii do žil," říká Oldman. "Ví, že Batman je tak trochu nevypočitatelný, ale zároveň tuší, že má srdce na pravém místě. Mají stejný úkol a sdílejí stejné přesvědčení." Právým opakem Gordona je hrabivý šéf firmy Wayne Enterprises, Richard Earle. Po smrti Thomase Waynea a Bruceově následném zmizení se na ředitelskou židli dostal Earle, který velmi rychle zapomněl na ideály, které stály u zrodu firmy a jejího provozu, a začal vyrábět vojenskou výzbroj a výstroj. "Earle v sobě má přebujelou soutěživost a agresivitu. Vidím ho jako křížence Donalda Trumpa a Billa Gatese," říká jeho představitel Rutger Hauer, kterého známe z filmů jako *Blade Runner*, *Sin City* či *Milujte svého zabijáka*. "Ví velmi dobře, co chce, a své spolupracovníky si vybírá podle toho, zda jsou pro něj tak říkajíc ochotni vykrváčet." "Lucius Fox byl blízkým přítelem Thomase Waynea a naprosto nesdílí způsoby, jakými se nyní Earle snaží přijít k penězům. Ti dva totiž kdysi byli kolegové, ale po smrti Thomase Waynea, kdy se řešila otázka, kdo podnik povede dál, vyřadil Earle zákeřným způsobem Foxe ze hry a určil mu místo v oddělení Aplikované vědy, kde se od té doby podílí na vývoji zbraní. "Fox a Earle jsou jako voda a oheň," soudí Morgan Freeman, který nedávno získal Oscara za roli ve snímku Clinta Eastwooda *Million*

Dollar Baby a je držitel nominací na Oscara za *Vykoupení z věznic Shawshank* a *Řidič slečny Daisy*. "Myslím, že Fox není nějak zvlášť ambiciózní či soutěživý. Jeho výhodou je to, že má za ušima a má dobré vzdělání. Earle se chce Foxe zbavit, což není zrovna jednoduché, protože Fox toho na něj hodně ví." Když se pak Bruce Wayne vrací do Gotham a shání si vybavení pro své alter ego Batmana, spřátelí se s Foxem, který mu poskytne přístup k materiálům z oddělení Aplikované vědy. Bruce začne experimentovat s různými typy vojenských prototypů – ať už je to odolný kostým na boj zblízka a nebo podivné vozidlo ne nepodobné tanku. „Foxem s Bruceem naváže silné přátelství a Fox mu pak pomáhá získat nad firmou vládu," říká Freeman, který se smíchem připouští, že odborníkem na moderní technologie je jen ve filmu. "Moderní technologie mě nějak míjí. Mám sice doma počítač od té doby, co se kdysi začaly prodávat i pro domácí použití, ale umím ho sotva spustit. Je to pro mě učiněná španělská vesnice."

BATMOBIL

Dělá se i v černé?

Bruce Wayne, Batman začíná

Batmobil je nedílnou součástí Batmanovy legendy. V souhlasu s přesvědčením režiséra Christophera Nolana, který se domnívá, že každá jednotlivina ve filmu by měla vycházet z reality, byl takto pojat i design automobilu Temného rytíře. "Chceme Batmana prezentovat jako funkční

postavu, která se zajímá o moderní technologie, jež mu umožní lépe plnit jeho úkol – boj se zločinem," říká Christopher Nolan. Jak už bylo řečeno výše, vedoucí výroby Nathan Crowley se scházel s Nolanem ve své garáži, kde se soustředili na design klíčových prvků filmu, zejména pak Batmobilu. "Ještě jsem se nikdy nepodílel na projektu, kde bych musel přijít s koncepčními návrhy v tak raném stádiu výroby," říká Crowley. "V garáži jsme si udělali takovou malou výrobní linku, na které jsme stavěli malé modely aut ze všeho, co nám padlo pod ruku. Chris, který s Davidem

Goyerem psal scénář, si vždycky odskočil ke mně do garáže a tam mě našel umaštěného od lepidla od hlavy až k patě. Během osmi měsíců jsme udělali asi pět nebo šest verzí Batmobilu." Batmanův vůz byl vždy prezentován jako současné vozidlo, byť trochu přetažené do extrému. Podle Nolanovy "mantry realismu" však najednou začalo být důležité, aby měl každý detail vozu ve filmu své opodstatnění, místo toho, aby byl jen hezký na pohled. Výsledkem je křížence Lamborghini s Hummerem, jinými slovy sportovního auta a obrněného vozidla, které je takřka tankem. Crowley vždy dával přednost trojrozměrným modelům před pouhými nákresey. Když se pak s Nolanem vydali za vedoucím oddělení zvláštních efektů, Andrewem Smithem, přinesli si s sebou dokonalý model z plastu, který měl všechny funkce, které

očekávali i od jeho reálné verze. "Za šest měsíců mi jich postavili pět," říká režisér. "Po pravdě řečeno, nepředpokládal jsem, že by pro film zvládli postavit přesně tak funkční verzi, jako je model. Ale oni to opravdu zvládli. Až to uvidíte, vypadnou vám oči z důlků." Batmobile je šestilitr s válci 350cm3, kterému pod kapotou tepe 340 koní. V nejširším místě má přes 3 metry, na délku měří přes 4 a půl metru, váha je 2,5 tuny. Z nuly na 100km/h zrychlí za 5 vteřin, zvládne skoky až 2 metry do výšky a 18 metrů do dálky. Zajímavostí je, že přední kola nemají osu a jsou uchyceny na volno, což autu dává vzezření hmyzu. Mimo pěti zmíněných verzí vznikly ještě další čtyři, z nichž jedna měla odklápěcí střechu, další byla na plynový pohon a vznikly ještě odlehčené "kanónové" verze bez motoru, které mohly být prostřednictvím speciálního katapultu vystřeleny do dálky. Nejkomplikovanější scénou, ve které se Batmobile objevil, byla honička v Gotham, kde naráží do aut svých pronásledovatelů, v nepřehledných situacích se o chloupky vyhýbá ostatním a jede rychlostí, za níž by buď dostal nepředstavitelně vysokou pokutu a nebo by už nikdy nedržel řídicí prvek ani v ruce. Celá nebezpečná scéna se natáčela na ulicích Chicaga. "Chris chtěl, aby celá honička vzbuzovala fyzický dojem. Něco mezi moderní honičkou, u které divák tuší spoustu moderních technologií v pozadí, a fyzickou honičkou jaká byla k vidění třeba ve *Francozské spojce*," říká kameraman Wally Pfister (*Laurel Canyon, Memento, Insomnia*). "Nechtěl jsem používat žádný digitální Batmobile – Chicago má spoustu podzemních silnic a ty jsem chtěl do filmu dostat." Interiér Batmobile neposkytoval řidiči prakticky žádné periferní vidění, takže byla na střechu umístěna kamera natočená dozadu, která mu na monitor přenášela, co se děje za vozem. Jestliže se někdy stalo, že řidič ztratil přehled, mohl řídit jen podle monitoru," říká vedoucí oddělení zvláštních efektů Andy

Smith. I Christian Bale si nakonec užil oné nezapomenutelné zkušenosti řídit Batmobile. "Vůbec nic se tomu nevyrovná," říká herec. "Řídit tuhle hromadu plechu je jako když vám Ozzy Osbourne řve do ucha – prostě šílenost."

BATMANŮM KOSTÝM

Bude to ten největší bojovník se zločinem, kterého svět poznal.

Ale nebude to snadné.

Batman: Year One

Obraz Batmana vzbuzuje prvotní strach a pocit setkání s dravou šelmou. Jedním z imperativů pro filmaře bylo, aby tyto pocity vzbuzoval již Batmanův kostým. "Prohlédl jsem si všechny Batmanovy comicsy, abych odhalil esenci Batmanova vzhledu, a poznal, co tyto kresby říkají o tom, jak by měl vypadat," říká Nolan. "Každý z ilustrátorů, kteří se vystřídali na comicsech, kreslí kostým jinak, ale přesto zůstávají určité prvky shodné a tím podtrhují podstatu postav." V *Batman začíná* chtěli tvůrci oproti předchozím filmovým verzím vytvořit plně funkční kostým bez zbytečných ornamentů, který by jeho majiteli poskytoval maximální volnost. Ohebnost současného kostýmu proto Christianu Baleovi dovoluje zvládnout všechny bojové a kaskadérské scény. "Christopher chtěl, aby měl kostým volnější nohy a hlavu. Pro superhrdiny je totiž typické, že když chtějí otočit hlavu, musí se kvůli krunýři, který spojuje krytí zad, hrudi a hlavy, otočit celí. V minulých dílech byl pohyb hlavy kvůli kostýmu takřka nemožný," říká návrhářka kostýmů Lindy Hemming, která spolupracovala na filmech jako *Harry Potter a Tajemná komnata* a *Lara Croft: Tomb Raider*. V *Batman začíná* vznikne Batmanův kostým drobnou modifikací prototypu, který Bruce objeví v oddělení Aplikované vědy, jež je součástí Wayne Enterprises. Ve studiích Shepperton na kostýmu pracovalo téměř 40 lidí z různých oddělení. Sestává z neoprénového podkladu, ne nepodobnému tomu pro potápěče, s připevněnými částmi z latexu, které chrání kolena, lokty, stehna, ramena, hrud', páteř, a kápě, která chrání hlavu. "Kostým je voděvzdorný, ale zároveň obsahuje senzory, které udržují stálou teplotu těla a zabráňují jak jeho podchlazení, tak přehřátí. Takže je multifunkční," říká Hemming. Christian Bale letěl několik měsíců před začátkem natáčení do Kapského města v JAR, kde jeho tvary otiskl do formy a po odlití modelu na něm začali zkoušet jednotlivé díly kostýmu. K celé proceduře však došlo ještě před tím, než se Bale zavřel do posilovny, aby získal potřebné tvary a fyzickou kondici. "Věděli jsme, že až Christian vyjde těsně před natáčením z posilovny, budou jeho proporce značně odlišné a při navrhování kostýmu jsme s tím počítali," říká Hemming. "Jenže on na svalech nabral naprosto enormně. Když se vrátil, říkali jsme si: „*Jen to ne. Do toho se nevejde!*“ (Bale přibral 32 kg, které shodil kvůli roli ve filmu *Mechanik*, a pak nabral na svalech dalších 10kg). Nakonec se musel udělat nový odlitek. Dalším důležitým prvkem Batmanova zjevu je jeho kápě. „Je několik skvělých ilustrací, které zachycují Batmana v jeho ikonické póze s kápí a tuto skutečnost jsme chtěli zachytit," říká Nolan. "Z kápě mám obzvláště radost," říká Hemming.

"Chris nechtěl, aby vzbuzovala dojem vojenské výstroje. Chtěl, aby v tom byla comicsová romantika. I díky kápě se z ničeho nic vynoří z temnoty a zase se do ní zanoří – jakoby se propadl." Jakkoli bylo cílem, aby byl Batmanův nový kostým mnohem pohodlnější, než ty předchozí, a Christian Bale jej mohl nosit celé hodiny, každý den bylo třeba koordinace tří pomocníků, kterým trvalo několik hodin, než Batmana oblékli. Jedním z problémů bylo neustálé přehřívání neoprénu, což zapříčiňovalo, že se musel kostým proplachovat vodou a nebo se do něj umístil tzv. "studený kostým", což byla soustava vodu plněných trubiček, které chladily tělo, jako je tomu u skafandrů kosmonautů. "Je jasné, že po šesti měsících natáčení jsem svůj kostým zároveň miloval i nenáviděl. Bolela mě z něj hlava a po půlhodině v kostýmu jsem upadal do tuhé deprese. Stále jsem si však říkal „*Přece jim neřekneš, že už do dál nevydržíš a že to chceš sundat.*“ Využil jsem své bolesti, abych ji přetavil ve hněv filmové postavy. Batman má být podivným stvořením. A jakmile se obléknete do kostýmu, jste šelmou – ne člověkem v oblečení – jste úplně novým biologickým druhem." "Když jsem jej poprvé uviděl v kostýmu, věděl jsem, že byl předurčen k tomu, aby hrál Batmana," říká producent Charles

Roven. "Když si ho oblékne, je úplně někým jiným. Je to skvělý herec a velmi příjemný chlapík. Ale jakmile na sebe navlékne kostým, jde z něj strach."

JAK VYHRÁT KAŽDÝ BOJ

Cvičil, plánoval a čekal osmnáct let.

Nyní je připraven...

Batman: Year One

Režisér Christopher Nolan a choreograf souborů David Forman (*Poslední samura*) usilovali najít pro Batmana typický bojový styl, který by účelně skloubil intenzitu pouličního boje s disciplínou bojového umění. "Pro Batmana je vše záležitostí funkčnosti, jde mu o to, aby vše dělal co nejefektivněji," říká Nolan, "Takže jsme potřebovali styl, který je zároveň brutální, efektivní i reálný." Jak říká Christian Bale: "Chtěli jsme styl, který by vypadal, jakoby si jej Bruce Wayne alias Batman vytvořil sám. Musel jej odrážet a být unikátní." Režisér také chtěl, aby byly souboje mnohem intenzivnější a realističtější, než to umožňují pružná lana. "Jako diváci jsme si zvykli na bojové scény, které vypadají neškodně, například jako tanec, a násilí v nich ztrácí rozměr hrozby. Chtěli jsme se navrátit zpět ke kořenům, u nichž divák cítí při každé ráně bolest." Bojový styl Keysi, nazývaný též KFM, je založen na sérii efektivních pohybů. Tato bojová disciplína vznikla teprve před 20 lety. Je intuitivní, obrazně i doslova se drží při zemi, vyžaduje pevné nohy, sílu v horní části těla, a klade důraz na duševní koncentraci. Oproti ostatním bojovým uměním, které jsou v prvé řadě sportovní disciplínou, vzniklo KFM cíleně jako metoda obrany, kterou lze použít pro boj v jakémkoliv prostředí a proti neomezenému množství útočníků.

"Keysi je velmi intuitivním bojovým uměním, ale také velmi brutálním,"

říká Bale. "Do střetu se jde vždy přímo, důraz se klade na instinkty a schopnost adaptace na různé situace. A díky tomu to vypadá, že je to Batmanův vlastní styl." Bale se kvůli přípravám na roli oddal náročnému pětiměsíčnímu tréninku, který souvisel i s budováním muskulatury v posilovně. Jeho předchozí role ve filmu *Mechanik*, kde představoval strojníka v továrně zmučeného nespavostí, po něm vyžadovala, aby ze svých 95kg zhubnul na 60kg. Bale připouští: "*Mechanikem* jsem se úplně zničil, stalo se ze mě něco, co už ani nebylo člověkem. Chtěl jsem si tehdy vyzkoušet pár leh-sedů. Dolů to šlo, ale nedokázal jsem se vrátit do sedu. A pak už nešlo udělat vůbec nic, jinak bych si nevratně poškodil svaly." Před natáčením však Bale získal ztracenou váhu zpět a dodatečně na svalech nabral pár kilogramů, aby měl pro roli Bruce Waynea alias Batmana dokonalou fyzickou formu. Pro scénu, kdy se Bruce v bhútánském vězení utkává se sedmi trestanci, vymyslel David Foreman několik zvláštních pohybů. "V této scéně vidíme Bruce Waynea ve vrcholné fyzické formě," říká Forman. "Má v sobě hodně vnitřního hněvu, ale jeho techniky ještě nemají ladnost, jde o čirou brutalitu. Jeho boj nemá žádnou zvláštní formu, není to nic technického. To teprve přijde později." Vytvořit choreografii pro boj "sedm proti jednomu" je velkou

výzvou. Jak říká Forman: "Je velmi složité vytvořit choreografii scény, která má vzbuzovat pocit, že všech sedm na hlavního hrdinu útočí v ten sám okamžik. Chtěli jsme, aby bylo zobrazení boje co nejrealističtější." Vůbec první natočená bojová scéna mezi Bruce Wayneem a jeho mentorem Ducardem se odehrávala na zamrzlém islandském jezeře, kousek od tajícího ledovce. "Bylo to tak krásné nebezpečné, až to člověka odrazovalo," říká Neeson o natáčení ve stínu největšího evropského ledovce. "V přestávkách mezi jednotlivými záběry jsme cítili, jak nám led praská pod nohama, a viděli, jak z nedalekého ledovce odpadávají velké kusy ledu. Člověk se pak cítí, jakoby se proti němu sunula velká živá síla." Kvůli akutnímu nebezpečí prolomení umožnil záchranný tým pochůzky po ledu jen šesti lidem, oba herce v to počítaje. "Začnete se s protihráčem bit, občas někdo narazí do nějaké kry...a najednou uprostřed jezera slyšíte mohutné *crack*," vzpomíná Bale. "Ztuhnete, že by se ve vás krve nedořezal a nesměle se díváte směrem, odkud vyšel zvuk. Kluci ze záchranného týmu na vás volají „*Vypadněte! Rychle odtamtud vypadněte!*“ Naštěstí jsme to celé natočili za jeden den, protože naziťří už po ledu nebylo ani památky a tam, kde jsme ještě včera stáli, se vlnila hladina."

O PRODUKCI

Hlavní část natáčení *Batman začíná* se započala s březnem 2004 a zabrala 129 natáčecích dní. Film se natáčel na Islandu, v Chicagu, v Londýně ve studiích Shepperton Studios a v Cardiganu v bývalém leteckém hangáru, který se proměnil v obrovské studio. Netradičně dlouhé natáčení bylo zapříčiněno rozhodnutím Christophera Nolana nepoužít standardní postup velkých produkcí – režiséra druhého štábu – jehož práce na

menších scénách umožňuje hlavnímu režisérovi plné soustředění na ty nejdůležitější. Nolan si chtěl ve prospěch výsledného dojmu podržet dohled nad konzistencí každé jednotlivé části. "Chrisův důraz na realismus byl velkou výzvou, který některé věci zjednodušil a jiné zkomplikoval," domnívá se producent Lenny Franco. "Samotné natáčení bylo dost obtížné, zejména v tom ohledu, že jsme se museli spoléhat na fyzické ztvárnění a ne na to, že nám nakonec pomohou počítače. Ale na konci natáčecího dne nám vždy znovu došlo, že je to vlastně výhoda, protože už máte většinu toho, co chcete ve filmu ukázat, natočeno, a není třeba na tom další měsíce pracovat s počítačovými triky." Tvůrci pro vytvoření Batmanova světa nakonec zkombinovali reálné lokace s interiéry ve studiu a miniaturními modely – to vše s minimální podporou počítačových triků. "Vrcholem vizuálních efektů je to, že všechno vypadá naprosto realisticky. A nejlepší způsob, jak toho dosáhnout, je natočit maximum v reálu," domnívá se supervizor vizuálních efektů Dan Glass. Produkce započala u ledovce

Vatnajokull (největší ledovec v Evropě, který pokrývá desetinu rozlohy Islandu) v jihovýchodní části Islandu. "Měli jsme velké štěstí, že se nám podařilo najít takové místo, kde z jedné strany vidíte na moře, a když se otočíte o 180 stupňů, máte dojem, že jste ve výšce 6,5km," říká Franco.

Drsné podnebí a divoká příroda Islandu skvěle zastoupila Himaláje, kam tvůrčí tým umístil malou vesnici a obrovskou bránu do kláštera, která je cvičištěm tajemné Ligy stínů. "Natáčení na Islandu se mi moc líbilo," vzpomíná Liam Neeson. "Být na místě, kde v dohledu nemáte ani jeden strom či ptáka, je velmi zvláštní. Bylo to, jakoby vás uvěznil ve světě Samuela Becketta." Na Islandu je jen jedna dvouproudá silnice, která se vine kolem celého ostrova, takže konstrukční tým musel vybudovat nové přístupové cesty až k zamrzlému jezeru a místům, kde měl být vstup do kláštera. V reálné velikosti byl však zkonstruován jen vstup do kláštera. Záběry, kdy jej divák spatří v celé jeho velikosti, jsou miniatury. "V jedné části filmu, která se natáčel na Islandu, uvidíte zuřící bouři," říká Charles Roven. "Není to jen zdánlivá bouře, nepoužili jsme žádné počítačové efekty. Celé jsme to natáčeli při rychlosti větru 110km/h. Některé lidi ze štábu to málem odfouklo. Ale když jste s Chrisem, nepřestává se točit, dokud nezavlejí." *Batman začíná* je prvním filmem o Batmanovi, který zachycuje Gotham z vnějšku. "Chceme ukázat, jak lidé ve světě vidí Gotham a zasazují si jej do rámce ostatních velkoměst jako jsou Londýn, New York či Paříž," říká Nolan. Nolan popisuje své pojetí Gothamu jako současného, byť trochu vizuálně přetaženého New Yorku, který vás absorbuje do té míry, že nevíte, kde začíná a kde končí. "Chtěli jsme, aby divák vnímal Gotham jako známé, ale zároveň nebezpečné místo," říká Nathan Crowley. Aby tvůrčí docílili dojmu "podivného města, ze kterého se klube New York," jak Nolan nazývá svůj koncept pro Gotham, použili reálné lokace, které zkombinovali s Crowleyovými návrhy. "Měli jsme největší podporu města, jakou kdy které filmové studio získalo," říká Franco. "Kvůli natáčení nám umožnili uzavřít celé čtvrti a povolili i takové divočiny jako jsou průlety helikoptéry s kamerou těsně nad kapotami Batmobilu a policejních vozů." K jedné z nejnáročnějších scén – Batmobil

skáče po střechách, které obrací v trosky – však tvůrčí použili miniatury. "Postavili jsme miniatury střech v měřítku 1:3, rozměr celého setu byl asi 35x50 metrů," vzpomíná Glass. "Když děláte s takovými měřítky, chovají se věci dost podobně jako v realu. Takže když si to auto hrne přes taškovou střechu, lámou se a padají jako v reálném světě. Tohle měřítko nám umožnilo, abychom sekvenci natočili jako v měřítku 1:1. Exteriéry a některé z interiérů Wayneovic sídla byly natočeny v Mentmore Towers, kterou v polovině 19. století postavili Rotschildové asi 80km nad Londýnem. Ložnice a vstupní hala však byly postaveny v Shepperton Studios. "Chtěli jsme, aby publikum nahlédlo bohatství Wayneovic rodiny z trochu jiného úhlu," říká Nolan. "Pokusili jsme se o přístup, který eliminuje dřevěné obložení stěn, samet a vystavená brnění, což se při portrétování obydlí majetných vrstev už stalo stereotypem." "Mladý Bruce Wayne objeví pod základy Wayneovic sídla temnou jeskyni s vodopádem, obydlenou tisíci netopýry. "Netopýří jeskyně, která se objevila v předchozích filmech, byla zkonstruována velmi nedůvěryhodně," říká Nolan. "V *Batman začíná* ji ukazujeme jako temné a vlhké místo plné netopýrů, kam Bruce Wayne postupně instaluje vybavení a světla, čímž vytváří své zázemí." I Batmanova jeskyně byla zkonstruována podle Crowleyho návrhů ve studiích ve Sheppertonu. Byla asi 85m dlouhá, 40m široká a 12m vysoká. Tvůrčí tým instaloval 24 pump, které do ní každou minutu vhněly 6000 litrů vody, tvořící vodopád a podzemní řeku. "Chodit po místech, které byly kdysi jen malým modelem v garáži, bylo velmi surreálné," vzpomíná Nolan. Důležitou součástí jeskyně byli netopýři. Většinu z nich vytvořili supervizoři zvláštních efektů Dan Glass a Janek Sirrs plus jejich tým v počítačích. "Možnosti tréninku netopýrů jsou velmi omezené, což se ještě komplikuje tím, že každý si dělá, co chce. Takže jsme je udělali digitální," vzpomínají. "Při natáčení jsme použili referenční model netopýra na tyči a následně jsme hejna dodali v počítačích." Publikum také zřejmě překvapí, že scéna, ve které Batman s pomocí svých hi-tech křídel létá na Gothamem, byla natočena bez počítačových efektů. "Při natáčení celého filmu jsme nepoužili ani jedno zelené pozadí," vzpomíná kameraman Pfister. "Iluzi letu jsme natočili s pružnými lany a opravdovými kamerami. Kameru jsme umístili na pružné lano a ta letěla spolu s Batmanem. Tento příklad je dobrou ukázkou Chrisovy filosofie natáčení: *Udělejme to reálně.*" Podle Franka je "na Christopheru Nolanovi nejzajímavější to, že na svůj věk dosáhl neobyčejné režijní vyspělosti. Instinktivně ví, co chce, a ví, jak toho dosáhnout, což je ještě důležitější." Roven k tomu říká: "Je neuvěřitelně otevřený nápadům a myšlenkám ostatních. A všechny, které se hodí do jeho koncepce, použije." Morgan Freeman vyznává, že jej to "přirozeně táhne k režisérům jako je Chris, kteří rovným dílem mluví i naslouchají. Je to podobný typ jako Spielberg – režíruje s velkou lehkostí." K tomu Michael Caine dodává: "Má ty samé vlastnosti jako všichni velcí režiséři – ať už je to jakkoli komplikovaná záležitost, dokáže ji vyjádřit jednou větou, a vždy má pravdu."

HERCI

CHRISTIAN BALE (Bruce Wayne / Batman)

je již více než jedno desetiletí stálíci filmu, která s každým novým filmem dokazuje svůj rozsah a mnohostrannost. Bale se narodil ve Walesu, vyrůstal v Anglii, Portugalsku a USA. Na plátně debutoval Spielbergovým filmem z 2. sv. války *Říše slunce*, který získal uznání kritiků z National Board of Review Award v kategorii Nejlepší výkon herce pod osmnáct let. V daném kurzu pokračoval i nadále, když neopakovatelným způsobem ztvárnil frustrovaného Neda Rosiera ve snímku režisérky Jane Campion *Portrét dámy*, cynického žurnalistu v glam-rockovém příběhu *Sametová extáze*, mentálně opožděného uprchlíka v *Little Animals*, kde si zahrál po boku Johna Hurta, či jako teenager z Viktoriánské éry ve filmu Christophera Hamptona *The Secret Agent*. V roce 1999 byla kritika zajedno v tom, že podal vynikající výkon jako nechtěně komický masový vrah v kontroverzním *Americkém psychu*. Hrál také se Samuelem L. Jacksonem v *Drsnéj Shaft*, s Nicolaselem Cagem v *Mandolíně kapitána Corelliho*, v apokalyptickém fantasy dobrodružství *Království ohně*, a spolu s Frances McDormand v *Laurel Canyon*. *Sametová extáze*. Po *Batman začíná* se objeví v roli Johna Rolfa, anglického obchodníka tabákem, v dlouho očekávaného filmu Terrence Malicka *Nový svět*. Zahraje si také v nezávislém snímku zasazeném do jižní části Los Angeles s názvem *Harsh Times*.

MICHAEL CAINE (Alfred)

je jedním z nejvyhledávanějších herců současnosti, objevil se ve více než 90 filmech. V posledních letech pro něj byl zlomovým rok 2000, kdy získal svého druhého Oscara za film *Pravidla moštárny* a královna Elizabeth II. jej honorovala rytířským titulem. Z své role dostal mnoho cen, například Cenu newyorských kritiků za *Alfie*, Cenu Britské Akademie za *Educating Rita*, Zlatý globus za roli v komedii *Dirty Rotten Scoundrels*, Zlatý globus za roli v komedii *Tichý hlas* a šest nominací na Oscara: *Alfie*, *Sleuth*, *Educating Rita*, *Tichý Američan*, přičemž nakonec nominace proměnil za sošku v případě *Hana a její sestry* a za *Pravidla moštárny*. Uvedení tří filmů názorně ukazuje šíři jeho talentu: ředitel divadla v komedii *Noises Off*, bývalý odstřelovač tajné služby M16 v romantickém thrilleru *Blue Ice* či zpívající Scrooge v muzikálu *The Muppet Christmas Carol*. Jakkoli je Caine znám jako herec, nemělo by být opomenuto, že také publikoval biografii *What's It All About?* a knihu *Acting on Film*, která shrnovala jeho přednášky o herectví, které měl na BBC. Caine se narodil 14. března 1933 v Jižním Londýně jako Maurice Micklewhite. Pochází z chudých poměrů - narodil se do rodiny podávající na rybím trhu a posluhovačky. Byli velmi chudí, až do Bitvy o Británii žili v dvoupokojovém bytě, který byl osvětlován dvěma plynovými lampami. Poté se jehu a jeho mladšího bratra Stanleyho rodiče rozhodli přemístit na venkov, do bezpečí hrabství Norfolk. Po válce, když mu bylo dvanáct, se rodina přestěhovala do panelového domu londýnského East Endu. Odmala byl fascinován filmem, literaturou a návštěvami galerií v divadle Old Vic, účastnil se školních divadelních představení, režíroval dramata v mládežnických klubech – to vše rozvíjelo jeho představivost a víru, že jednoho dne bude hercem. Odmítl dělat to, co otec, odešel v šestnácti ze školy a po několika manuálních pracích se nechal naverbovat ke Královským střelcům. Záhy byl odvelen do Koreje. Po návratu se živil manuálně, stejně jako před vojenskou službou, nicméně po večerech se věnoval studiu herectví. Jeho první stálou pozicí byl asistent inspicienta v divadle v Horshamu v hrabství Sussex, poté přemístil do Lowestoft Repertory Theatre v hrabství Suffolk. Zde se oženil za herečku Patricii Haines, ale už za dva roky se rozvedli. Nyní již zesnulá Patricia mu porodila dceru Dominique (známou též jako Nikki), se kterou má Caine velmi blízké vztahy. Návrat do Londýna a změna jména (přezdívkou plus jedno ze slov titulu *The Caine Mutiny*) nastartoval jeho divadelní kariéru, když začal hrát v Joan Littlewood's Theatre Workshop. V té době hrál i jednu z menších rolí ve filmu *A Hill in Korea*, který jej více méně objevil pro svět filmu. Následovalo několik menších filmových rolí a pár partů ve hrách ve West Endu, ale příjem z nich nebyl dostatečný na to, aby vyžil. V té době se kvůli únavě z přemíry pracovního nasazení rozhodl pro několikaměsíční pobyt v Paříži, kde si užíval života. Po návratu do Londýna si půjčil od matky peníze a rozhodl se pro práci v divadle na plný úvazek. Spolu s divadelní společností kočoval po Británii a tímto způsobem rozvinul uvolněný herecký projev a schopnost dokonale zvládnout různé přízvuky. V následujících pěti letech hrál ve stovce televizních dramatech a pro milióny diváků se stal známou tváří. Po několika let sdílel byt s dalšími velikány britské kultury, Terencem Stampem a Johnem Barrym. V té době se připravoval na alternaci za Petera O'Toolea v roli vojína Bamfortha v divadelním hitu *The Long, The Short and The Tall*. Když pak O'Toole z role odešel, nastoupil Caine na jeho místo a s ostatními členy ansámblu jezdil s představením po lokálních scénách. Tady dokonale vypiloval hereckou techniku, což mu velmi pomohlo u filmu a v televizi. Zlomovým rokem jeho filmové kariéry bylo jeho třicetiny, kterých dosáhl v roce 1963, kdy získal roli aristokratického poručíka Gonville Bromheada ve filmu *Zulu*, který vznikl v produkci Josepha E. Levina. Tato postava byla původně napsána jako druhořadá, ale Caine zahrál part slabocha, který je přesvědčen o své síle s takovým zaujetím, že se z vedlejší role stala hlavní. A podle mínění tehdejších kritiků svou rolí "ukradl film" ostatním hercům. Touto rolí se navždy dostal z anonymity. Hned poté hrál antihrdinu Harryho Palmera ve špiónážním thrilleru *The Ipcress File*, který po stránce výtěžků překonal všechna očekávání. Jeho umírněné herectví si opět u kritiků získalo uznání. Ale teprve role ve filmu *Alfie* z roku 1966 mu zajistila hvězdnou slávu, neboť v ní neopakovatelným způsobem ztvárnil bohéma, který mluví cockney, jeho jediným životním smyslem jsou ženy – a přesto je podán sympaticky a s humorem. V každoročním hlasování britských kritiků byl *Alfie* zvolen nejlepším filmem a byl rovněž nominován na Oscara a získal New York Critics' Prize za nejlepší herecký výkon. Ve druhé polovině 60. let hrál se Shirley Maclaine ve filmu *Gambit*, pak přišel *Funeral in Berlin*, *Billion Dollar Brain*, *Hurry Sundown* v režii Otto Premingera; *Woman Times Seven* Vittoria De Sicy; *Deadfall*, *The Italian Job* a *Bitva o Británii*. Ujal se též hlavní role ve filmu Roberta Aldricha *Too Late the Hero* a vzápětí se přesunul do filmu *The Last Valley* Jamese Clavella. V 70. letech hrál o boku Elizabeth Taylor ve filmu *Sleuth*, za který dostal druhou oscarovou nominaci. Hrál také se Sidney Poitierem v *The Wilby Conspiracy*, s Glendou Jackson v *The Romantic Englishwoman*, se Sean Connerym v *Muž, který chtěl být králem* s Jamesem Caanem a Elliottem Gouldem v *Harry and Walter go to New York*, s Maggie Smith v *Californian Suite* a Henrym Fondou, Olivíí de Havilland a Richardem Widmarkem ve filmu *The Swarm*. V 80. letech hrál ve 21 filmech, jako například *Dressed to Kill* (rež. Brian de Palma); *Victory* (rež. John Huston); *The Hand* (rež. Oliver Stone); *Death Trap* (Sidney Lumet); *Educating Rita* (rež. Lewis Gilbert), za který dostal Zlatý globus za nejlepší herecký výkon a získal také svou třetí nominaci na Oscara; *Blame it on Rio* (rež. Stanley Donen); *The Holcroft Covenant* (rež. John Frankenheimer); *Hana a její sestry* (rež. Woody Allen) za který získal Oscara za vedlejší roli; *Sweet Liberty* (rež. Alan Alda) a *Dirty Rotten Scoundrels* (rež. Frank Oz), za který dostal Zlatý globus pro herce v žánru komedie. Z jeho posledních filmů: Quills: Perem markýze De Sade, Shiner, Slečna drsňák, Last Orders, Quicksand, Tichý Američan, Austin Powers 3, The Actors, Secondhand Lions, The Statement and Around the Bend. Jeho následujícími filmy budou *The Weather Man* a *Bewitched*. V roce 1986 se poprvé po dvaceti letech vrátil do televize, aby hrál ve čtyřdílné sérii *Jack Rozparovač*, který v Británii získal hodnocení nejlepšího televizního dramatu. V roce se svým kolegou, předním americkým producentem Marinem Bergmanem, založil produkční společnost M&M Productions, aby v Británii mohli vyrábět filmy, které bude Caine buď režírovat a nebo v nich bude hrát. Prvním filmem byl *Blue Ice*, ve kterém hrála i Sean Young v režii Russella Mulcahyho. V roce 1992 byl během oslav narozenin Královny honorován Řádem britského Impéria a o osm let poději se Caine stal Rytířem umění, což mu umožnilo, aby si před své jméno dal titul Sir. Caine spoluvlastnil několik londýnských restaurací: Langan's Brasserie, Langan's Bistro, Odin's and The Canteen v Chelsea Harbour. V této oblasti podnikal i v USA, kde si na floridské South Beach Miami založil tropickou brasserii. Oženil se podruhé se Shakirou Baksh, kráskou původem z Guayany, která se 8. ledna 1973 zúčastnila Miss Universe. Jsou rodiči dvou dcer, Nikki a Natashy.

LIAM NEESON (Henri Ducard)

je představitelem, který se vystavuje největším hereckým výzvám a patří k předním mezinárodním hercům dneška. Ať už představuje Oskara Schindlera z na Oscara nominovaného dramatu Stevena Spielberga *Schindlerův seznam*, nebo legendárního irského republikánského hrdinu v *Michael Collins* (1996) či – jako ve své poslední roli – kontroverzního sexuologa Alfreda Kinseyho v dramatu *Kinsey*, dává zahlédnout herecké možnosti, kterých dosáhnou jen nemnozí. Naposledy jsem jej mohli vidět v dramatu ze 12. století *Království nebeské*, které se odehrává za křížáckých tažení. V tomto filmu je mu hereckým partnerem Orlando Bloom. V minulém roce, kdy hrál Alfreda Kinseyho v dramatu Billa Condon *Kinsey*, ve kterém se objevila i Laura Linney, si zajistil ocenění za nejlepší herecký výkon od Los Angeles Film Critics Association. Před tím se objevil v komedii Richarda Curtise z produkce Working Title *Láska nebeská* (2003), kde se s ním hráli Hugh Grant, Emma Thompson a Keira

Knightsley. V roce 2003 se Neeson vrátil na Broadway, aby tam hrál v dramatu Arthura Millera *Čarodějky ze Salemu*. Neesonova role Johna Proctora mu zajistila nominaci na cenu Tony. V roce 2001 hrál s Harrisonem Fordem v příběhu *K:19 - Stroj na smrt*, který je založen na skutečných událostech na ruské ponorce v 60. letech. Hrál také se Sandrou Bullock v černé komedii *Gun Shy*. Neeson se stal diváckým magnetem s komerčně úspěšným fenoménem *Hvězdných válek: Epizoda 1 – Skrytá hrozba* (1999), kde hrál učitele řádu Jedi, Qui-Gon Jinnu, který se snaží vést svého svěřence Obi-Wana Kenobiho a mladého Anakina Skywalkera. Ve stejném roce hrál s Catherine-Zeta Jones ve filmu Jana De Bonta *Zámek hrůzy*. V tom samém roce hrál Jeana Valjeana ve filmové adaptaci románu Victora Huga *Bídníci*, kde se objevili herci Geoffrey Rush, Uma Thurman a Claire Danes. Objevil se i na divadle v roli Oscara Wildea ve hře Davida Harea *The Judas Kiss*, která byla paralelně uvedena na Broadwayi i v londýnském West Endu. Neeson hrál hlavní roli ve filmu Neila Jordana *Michael Collins*, který byl uveden na MFF Benátky a za svůj výkon tam získal ocenění za nejlepší herecký výkon, poté nominaci na Zlatý globus a cenu listu Evening Standard Award pro nejlepšího herce. Film získal nejvyšší možné uznání v Benátkách, Zlatého lva. V roce 1993 získal Neeson mezinárodní uznání za svou roli v oscarovém snímku *Schindlerův seznam*. Kromě Oscara v kategorii Nejlepší herec byl nominován na Zlatý globus a BAFTA Award.

Tento herec irského původu zahájil svou kariéru původně jako učitel. Navštěvoval Queens College v Belfastu, kde graduoval z fyziky, počítačů, matematiky a dramatu. V roce 1976 sice začal učit, ale zároveň se zapsal na prestižní Lyric Players Theatre v Belfastu (jak říká: "Nejlepší vzdělání, které může herec získat.") a na divadle debutoval ve hře Josepha Plunketta *The Risen People*. Po dvou letech přemístil do Abbey Theatre v Dublinu. Neeson se objevil ve hře Briana Friela *Translations* na festivalu Abbey Theatre a také ve hře Seana O'Caseyho *The Plough and the Stars* v Royal Exchange Theatre, kde za ni dostal ocenění za nejlepší herecký výkon. V roce 1980 si jej všiml John Boorman v adaptaci hry Johna Steinbecka *O myších a lidech* a dal mu roli ve své v epické sáze zpracovávající legendu o králi Artušovi ve filmu *Excalibur*. Po svém debutu v *Excaliburu* se Neeson objevil ve více než 40 filmech, čímž ukázal široké možnosti svého hereckého rejstříku. Zahrál si v epickém remake *Bounty* v produkci Dina De Laurentiise v režii Rogera Donaldsona a ve společnosti Mela Gibsona a Anthonyho Hopkinse. Poté hrál v dramatu *Lamb* roli faráře, který má velké pochybnosti o své víře, za kterou dostal nominaci na nejlepší drama listu Evening Standard. Jeho dalším filmy byly *Duet for One* Andeje Konchalovského, kde si zahrál s Julií Andrews, *Modlitba za umírající*, kde hrál s Mickey Rourkem a Bobem Hoskinsem a *Misie* Rolanda Joffého, kde hrál jezuitského kněze ve společnosti Roberta De Nira a Jeremy Ironse. Neesonova role v soudním dramatu Petera Yatese *Suspect*, kde si zahrál po boku herečky a zpěvačky Cher hluchoněmého vietnamského veterána, mu zajistila příznivé kritické uznání. Poté hrál vášnivého irského sochaře v *The Good Mother*, kde mu byla partnerkou Diane Keaton, a vědce Peytona Westlakea ve fantastickém thrilleru Sama Raimiho *Darkman*, který bojuje se silami, jež ho nutí se neustále ukrývat. Poté hrál současném dramatu Davida Lelanda *Crossing the Line*, založeném na románu *The Big Man* William McIvanneyho, kde hraje nezaměstnaného skotského důlního minéra, kterému docházejí peníze a proto se rozhodne boxovat. V roce 1992 hrál nacistického inženýra v adaptaci románu *Shining Through* od Susan Isaac, jejíž adaptace se ujal David Seltzer, a také v erotickém thrilleru *Under Suspicion*, kde hraje policistu, který je obviněn z vraždy. Neeson pokračoval v sérii úspěšných filmů i nadále: hrál postavu citlivého historika umění, který si buduje vztah s Miou Farrow a Judy Davis v Alleově kontroverzním snímku *Manželé a manželky*. Z dalších snímků: *Leap of Faith* se Stevem Martinem v produkci Paramountu, *Nell* režiséra Michaela Apteda, kde se objevil vedle Jodie Foster a Natashi Richardson, *Předtím a potom*, kde hrál s Meryl Streep či *Rob Roy* režiséra Michaela Caton-Jonese, kde mu byla hereckou partnerkou Jessica Lange. Neeson debutoval na Broadwayi v roce 1993, kdy se objevil ve hře Eugene O'Neilla z roku 1921 *Anna Christie*, který byl na repertoáru Roundabout Theater. Za tuto roli dostal nominaci na cenu Tony. Jeho vášeň pro klasické látky bylo ještě jednou oceněna v případě představení *Ethan Frome* v divadle American Playhouse, které vzniklo podle předlohy Edith Wharton. Neeson zde hraje jednoho ze tří osamělých lidí, kteří jsou na přelomu století v Nové Anglii lapeni v sítích okolností. Je počítán mezi nejuniverzálnější herce současnosti, který s přehledem zvládne role jak v dramatech (*Schindlerův seznam*, *Michael Collins*, *Kinsey*), tak komediích (*Láska nebeská*). Objevuje se však i v divadle – v roce 2002 získal nominaci na cenu Tony za roli Johna Proctora v broadwayském zpracování románu Arthura Millera *Čarodějky ze Salemu*. Z dalších filmů: *Království nebeské*, *K19: Stroj na smrt*, *SW Epizoda 1: Skrytá hrozba*, *Jidášův polibek*, *Excalibur*, *Bounty*, *O myších a lidech*, *The Plough and the Stars*, *Misie*, *Darkman*, *Bídníci*, *Nell*, *Rob Roy* aj.

KATIE HOLMES (Rachel Dawes)

se narodila v Toledu (stát Ohio), kde odmala hrála ve školních představeních. S přibývajícím zkušeností u ní však rostlo vědomí, že větších hereckých zkušeností nabude v konkurenci s nejlepšími herci. Proto opustila americký Středozápad a vydala se do New York, kde se kromě studia herectví věnovala i modelingu. V New Yorku se setkala s producentem, který ji přemluvil k účasti na konkurzu k první sérii *Dawson Creek*, který ji nakonec proslavil. Jak sama říká: „Zbytek je historie.“ Z dalších filmů: *First Daughter*, *Pieces of April*, *Zpívající detektiv*, *Telefonní budka*, *Abandon*, *Téměř dokonalý zločin*, *Wonder Boys*, *Ledová bouře*, *Go*, *Teaching Mrs. Tingle* a *Disturbing Behavior*.

KEN WATANABE (Ra's al Ghul)

si získal uznání diváků i kritiků svou rolí Katsumota, bojovníka a vůdce samurajů, ve snímku z produkce Warner Bros. Pictures *Poslední samuraj*, za niž byl v roce 2004 nominován na Oscara. V tomto svém hollywoodském debutu se objevil po boku Toma Cruise. Za tuto roli byl nominován i na Zlatý globus a unie Screen Actors Guild jej navrhla na cenu za nejlepší herecký výkon ve vedlejší roli; získal též Zlatý globus, který mu udělilo Hollywood Foreign Press. Watanabe pokračuje v linii *Posledního samuraje* filmem, který je založen na proslaveném románu Arthur Golden, *Gejša*, jenž nás vtahuje do prostředí tajemného světa Východu a dodnes k nám promlouvá romantickou řečí. Film vypráví příběh legendární gejši Sayuri, která je pohlcena tajnou a zakázanou láskou k muži z vyšších společenských vrstev, jehož hraje právě Watanabe. Film *Gejša* vzniká pod režijní taktovkou Rob Marshall (*Chicago*), držitele nominace na Oscara, pod producerským vedením Lucy Fisher, Douglas Wick a Stevena Spielberga. Scénář napsali Ron Bass, Akiva Goldsman, Robin Swicord a Doug Wright. Do kin má být snímek uveden na podzim roku 2005. Watanabe započal svou kariéru na tokijské divadelní scéně Madoka. Během doby, kdy pracoval v Madoce, si jej režisér Yukio Nigawara vybral pro hlavní part ve hře *Shimodani Mannen-cho Monogatari*. Toto silné představení se stalo událostí roku a přitáhlo pozornost jak japonských kritiků, tak nejširší veřejnosti. V televizi Watanabe debutoval v roce 1982 snímkem *Michinaru Hanran (Unknown Rebellion)*.

O několik let později jej výrazný herecký úspěch v samurajských příbězích série *Dokuganryu Masamune*, produkované stanicí NHK, vedl k dalším rolím podobného typu, jako například v *Oda Nobunaga*, *Chushingura* či ve filmu *Bakumatsu Junjyo Den*. Jeho další výrazné role byly v *Ikebukuro West Gate Park*, *Anata ga Hoshii (I Want You)*, *Space Travelers*, *Oboreru Sakana (Drowning Fish)* a *The Sun Rises Again*. V únoru 2003 byl

Watanabe k vidění v *Shin Jinginaki Tatakai/Bosatsu (Fight Without Loyalty/Murder)*, což je moderní verze populární filmové série z prostředí Yakuzy. Napříště bude k vidění v japonském filmu *T.R.Y.*
Watanabe bydlí v Japonsku.

MORGAN FREEMAN (Lucius Fox)

se v USA proslavil v 70. letech postavou Easy Ridera v dětské show *The Electric Company*, jakkoli byl v té době již delší dobu znám v newyorských divadelních kruzích pro své charakterní herectví. Od 80. let se začal čím dál častěji objevovat ve filmu i v televizi. Freeman získal Drama Desk Award, the Clarence Derwent Award a byla mu též udělena nominace na cenu Tony za vynikající výkon v *The Mighty Gents* z roku 1978. Na New York Shakespeare Festival získal uznání kritiků a cenu Obie za postavu shakespearovského antihrdiny Coriolana. Nedávno jsme jej mohli vidět v oceňovaném dramatu *Million Dollar Baby*, za který dostal Oscara v kategorii Nejlepší herec ve vedlejší roli. V roce 1984 dostal druhou cenu Obie za svou roli Posla v představení Lee Breuera *Gospel at Colonus*, která se hrála na prknech Brooklyn Academy of Music. Třetí cena Obie přišla s rolí Hoke Colburna ve filmu *Ridič slečny Daisy* podle divadelní hry oceněné Pulitzerovou cenou od Alfreda Uhryho.

Na divadle se objevuje i v současnosti – například v roli Petrucia – ve *Zkrocení zlé ženy* v New York Shakespeare Festival's Delacorte Theater po boku herečky Tracey Ullman. Freeman se také často objevuje v televizi, například *The Atlanta Child Murders* v produkci NBC, kde je mu partnerkou Cicely Tyson, či *The Execution of Raymond Graham* z produkce CBS. Jeho další filmové projekty jsou: *Brubaker*, *Očitý svědek*, *Harry a syn*, *Teachers*, *Marie*, *That Was Then, This Is Now*, *Street Smart* (za níž v roce 1987 získal Cenu losangeleských a newyorských kritiků a National Society of Film Critics Awards za nejlepší výkon ve vedlejší roli a byl nominován na Oscara a Zlatý globus) za *Clean & Sober*, *Johnny Handsome*, *Sláva*, *Ridič slečny Daisy* (za tuto roli dostal nominaci na Oscara, Zlatý globus a Stříbrného medvěda na berlínském filmovém festivalu), *Řetězová reakce* a příběh o naději *Vykoupení z věznic Shawshank* (třetí nominace na Oscara) podle románu Stephenha Kinga. Hrál také v thrilleru *Sběratel polibků* v produkci Davida Browna, ve snímku *Amistad* od Stevena Spielberga ztvárnil abolitionistu z doby hnutí za zrušení otroctví, objevil se v dobrodružném filmu *Povoděři*, kde mu byl hereckým partnerem Christian Slater, a v komerčně úspěšném filmu *Drtivý dopad*, kde hrál amerického prezidenta. Následujícími filmy byly *Sestřička Betty* s Renée Zellweger, který byl uveden v roce 2000, a *Jako pavouk*, kde si Freeman zopakoval svou roli Alexe Crosse ze *Sběratele polibků*. Na jaře 2001 byl tento film velkým komerčním hitem. V *Těžký zločin*, který byl uveden v dubnu 2002, se setkal s Ashley Judd, v thrilleru z června 2002 *Nejhorší obavy* podle románu Toma Clancyho si zahrál s Benem Affleckem. Dalšími filmy byly *Muž, který zabil* v režii Billy Bob Thorntona, *Pavučina snů*, opět podle románu Stephenha Kinga, a *Božský Bruce*, kde se setkal s Jimem Carreym. Jeho dalším snímkem bude *Unleashed*, kde si zahraje s Jetem Li, *An Unfinished Life*, kde doplní hereckou dvojku Robert Redford-Jennifer Lopez a *Edison*, kde mu budou hereckými partnery Justin Timberlake, LL Cool J a Kevin Spacey. V roce 1993 režijně debutoval filmem *Bopha!*, který vznikl v jeho vlastní distribuční společnosti Revelations Entertainment. Za vedlejší roli ve filmu *Million Dollar Baby* získal Oscara.

GARY OLDMAN (Jim Gordon)

zahájil svou hereckou kariéru na divadle v roce 1979. V letech 1985 až 1989 se objevoval v inscenacích Royal Court Theatre. V roce 1985 dostal cenu magazínu *Time Out* za svůj výkon v představení *The Pope's Wedding*. Toho samého roku se podělil o cenu pro nejlepšího herce, kterou uděluje London Critic's Circle, se Sirem Anthony Hopkinsem. Je považován za jednoho z nejlepších herců současnosti, který pracuje s režiséry jako Ridley Scott (*Hannibal*), Tony Scott (*Pravdivá romace*), Luc Besson (*Leon*), Francis Ford Coppola (*Dracula*). Nedávno se objevil i v *Harry Potter a vězeň z Azkabanu* a nyní jej znají miliony dětí na celém světě jako Siria Blacka, kmotra Harryho Pottera. V současné době natáčí *Harry Potter a Ohnivý pohár*. Oldman v roce 1995 založil se svým kolegou Douglasem Urbanskim produkční společnost The SE8 Group, která produkovala Oldmanův režijní debut *Nil By Mouth*. Film se dostal do programu 50. ročníku MFF v Cannes v roce 1997, odkud si jeho představitelka Kathy

Burke odnesla cenu za nejlepší herecký výkon. V roce 1997 tento snímek také získal cenu Channel 4 pro režiséry na MFF v Edinburghu. Další ocenění následovala v roce 1998, kdy za něj Oldman dostal cenu BAFTA za nejlepší britský film a scénář, nominování byli i herci v kategoriích Nejlepší herec/Nejlepší herečka. Z ostatních filmů: *Pátý element*, *Air Force One*, *Ztraceni ve vesmíru*, *Sid and Nancy*, *Prick Up Your Ears*, *Rosencrantz and Guildenstern are Dead*, *Track 29*, *Criminal Law*, *Chattahoochee*, *Murder in the First*, *State a Stav milosti*. Objevil se též v seriálu *Přátelé* jako doktor-alkoholik. Za tuto získal nominaci na cenu Emmy. V roce 1999 byl Oldman výkonným producentem dalšího produkčního počínu společnosti SE8 Group/Douglas Urbanski, filmu *Kandidáti*, za který dostal tři nominace na Oscara. Oldman se zde objevil v jedné z rolí. K vidění byl i v televizním snímku Mike Leigha *Meantime* a *The Firm* od Alan Clarka.

CILLIAN MURPHY (Dr. Jonathan Crane)

vstoupil do diváckého povědomí teprve nedávno – díky roli Jima, který přežil apokalypsu – ve filmu *28 dní poté* režiséra Dannyho Boylea. Zanedlouho po *Batman začíná* se objeví spolu s Rachel McAdams ve snímku Wese Cravena *Red Eye*, který vypráví o tom, jak se mladá žena (McAdams) dostane do neshází, když zjistí, že muž (Murphy), který sedí vedle ní na sedadle v letadle, je nájemný vrah, který od ní rafinovaně vyžaduje pomoc při zavraždění bohatého obchodníka, jinak zabije jejího otce. Film *Red Eye* přijde v Americe do kin v srpnu 2005. Na podzim (britská premiéra je 18. listopadu) si zahraje kabaretního zpěváka přelomu 60. a 70. let Patrick "Kitten" Bradyho v *Breakfast on Pluto* režiséra Neila Jordana. Ve filmu, který vzniká dle předlohy Patricka McCabea (*Malý řezník*), si zahrají Liam Neeson, Stephen Rea a Brendan Gleeson. Film *Breakfast on Pluto* bude mít v USA premiéru 18. listopadu 2005. V současné době natáčí s Kenem Loachem film *The Wind That Shakes the Barley*. Murphy a Liam Cunningham hrají bratry, kteří se připojí ke guerillových skupinách, které se staví proti britským jednotkám, jež se snaží zabránit odtržení Severního Irsku od Británie v roce 1919. Film bude ve Velké Británii distribuovat Pathe Pictures International. Murphyho filmografie obsahuje *Intermission* John Crowleye (2003), který je temnou komedií u událostech, jež následují bezprostředně po špatně udělané vloupačce (za kterou může Murphyho postava John) a rozjedou řetěz událostí, dalších zločinů, ale i lásky. Ve filmu Petera Webera *Dívka s perou* hraje Pietra, místního řeznického učně, který usiluje o pozornost hlavní postavy (Scarlett Johansson). Ostatní filmy: *Návrat do Cold Mountain* (rež. Anthony Minghella), *How Harry Became a Tree* (rež. Goran Paskaljevic), *On the Edge* (rež. John Carney), *Sweetie Barrett* (rež. Stephen Bradley), *The Trench* (rež. William Boyd), *Sunburn* (rež. Nelson Hume). Murphy se prosadil vynikajícím výkonem v ceněné pódiové verzi *Disco Pigs*. Po mnoha oceněních a

příznivých kritických ohlasech na divadelním festivalu v Dublinu (1996) a ceně Fringe First Award na divadelním festivalu v Edinburghu (1998), se *Disco Pigs* dostali do Irska, Anglie, Toronto a Austrálie. Murphy později hrál ve filmové verzi od režisérky Kirsten Sheridan. Na divadelních prknech často spolupracuje s divadelním režisérem a držitelem ceny Tony, Garry Hynem, se kterým pracoval na hrách *The Country Boy*, *Juno and the Paycock* (role Johnny Boylea) a nedávno pak *Playboy of the Western World* (role Christy) v Gaiety Theatre v Dublinu. Murphy také hrál na festivalu Edinburgh Fest postavu Konstantina ze hry *Racek* v režii Petera Steina, jako Adam se představil v *Sexuální rekonstrukci* Neila LaButea v Gate Theatre v Dublinu, a jako Claudio v *Mnoho povyku pro nic*.

Krátký film v jeho režii, *The Watchmen*, s jehož scénářem mu pomáhala Paloma Beaza, byl nominován na Turner Classic Movie Short Film Award.

TOM WILKINSON (Carmine Falcone)

je uznávaným veteránem stříbrného plátna i divadelních prken, který byl mnohokrát nominován na různé ceny: New York Film Critic's Award, Independent Spirit Award, Sundance Film Festival Award. Byl také nominován na Oscara v kategorii Nejlepší herec za snímek *V ložnici*, kde hrál po boku Sissy Spacek. Byl také nominován na cenu BAFTA za roli Burbagea v *Zamilovaném Shakespearovi*. Získal nominaci na cenu Emmy a Zlatý globus za roli ve snímku *Normal*, kde se objevil vedle Jessicy Lange. Nedávno hrál ve filmech *Věčný svit neposkvrněné mysli*, kde doplnil hereckou sestavu Jim Carrey - Kate Winslet, a v *Stage Beauty*, kde hrál s Billy Crudupem a Claire Danes. Wilkinson se objevuje pravidelně na divadle, kde například v National Theatre ztvárnil roli Johna Proctora v *Čarodějkách ze Salemu*, hrál v *Králi Learovi* a na prknech divadel ve West Endu se objevil v ceněné inscenaci *Enemy of The People*, kde hrál po boku Vanessy Redgrave. Za roli v představení *Ghosts* získal cenu Critics Circle Award. Příznivé kritiky si získal i svým výkonem ve hře *My Zinc Bed* v Royal Court, kde hrál s Julií Ormond. Objevil se v divácky i kriticky ceněném snímku *Dívka s perlou* vedle Scarlett Johansson a v *Jízdě s d'áblem* a *Rozum a cit*, jež oba režíroval Ang Lee. Wilkinson hrál Geralda v britské komedii *Do naha!* (nominována na cenu BAFTA) a mohli jsme jej zahlédnout ve snímku Olivera Parkera *Jak je důležité mít Filipa*. Hrál také Queensburyho ve *Wilde* od Briana Gilberta a Loyena ve *Stopách ve sněhu*. Zanedlouho jej uvidíme ve filmu *A Good Woman*, kde se objevil ve společnosti Helen Hunt a Scarlett Johansson, zajímavými projekty jistě budou i filmy *Picadilly Jim* se Samem Rockwellem a Allison Janney či *The Exorcism of Emily Rose*, který se nedávno začal natáčet v kanadském Vancouveru.

Wilkinsonovy televizní projekty obsahují role jako je Pecksniff ze série *Martin Chuzzlewit* z produkce BBC. Hrál také v sériích z produkce BBC *Resnick* a v *Measure For Measure* od Davida Thackera. Wilkinson byl rovněž nominován na cenu BAFTA v kategorii Nejlepší herec za drama Piers Haggarda *Cold Enough For Snow*.

RUTGER HAUER (Richard Earle)

vytváří v *Batman začíná* další nezapomenutelnou postavu. Hrál již ve více než padesáti filmech. V současné době jej můžeme vidět v adaptaci kultovního comics Franka Millera *Sin City* od Roberta Rodrigueze. Film měl od samého počátku výrazný komerční úspěch a nadchnul jak řadové diváky, tak kritiky. Hauer má v těchto měsících několik snímků ve stádiu postprodukce – jedním z nich je očekávané drama z produkce NBC-TV *Poseidonu*. Modernizovaná verze známého příběhu není pokusem o velkofilm, ale spíše se soustředí na vztahy ve skupině nedobrovolných hrdinů, které svedl dohromady útok teroristů. Nedávno dokončil natáčení filmu *Minotaur*, který vypráví mýtický příběh o vesnici, jež musí pravidelně obětovat mladé lidi obávané příšeře, která dlí ve velkém labyrintu. Hauer na sebe upozornil rolí replikanta ve Scottově kultovním snímku *Blade Runner*, později například ztvárnil temnou hrozbu ve filmu *Stopař*, či morálně dvojznačného nájemného vraha ve snímku *Milujte svého zabijáka*. Hauer vstoupil do širšího diváckého povědomí v 70. letech, kdy rovněž zaznamenal i mezinárodní uznání ve snímcích jako *Turkish Delight*, *Spetters*, *Keetje Tippel*, *Flesh and Blood* a *Soldier of Orange*. Americkému publiku se představil rolemi ve filmech *Nighthawks* a *Jestřábí žena*. Později k těmto filmům přidal snímky komerčnějšího rázu jako *Slepá zůřivost*, *The Blood of Heroes*, *Wanted: Dead or Alive*, *A Breed Apart*, *Hra o přežití* či *Amelia* od televizní stanice TNT. V televizi se ještě objevil v úloze hostující hvězdy v *Alias* od kanálu ABC a *Smallville* od WB. Jakkoli byl po dlouhé roky v Hollywoodu respektovanou osobou, jeho status se ještě zlepšil s televizní sérií *Escape from Sobibor*, za kterou byl nominován na Oscara, a filmem o alternativní historii 2. světové války *Otčina*. Hauer je úspěšný nejen na poli herectví. Dokumentárními snímky *Prosit Ermanno*, *Who Are They?* a *Kill the Camera*, které produkoval, ukazují, že mu nechybí citlivost a schopnost vyjadřovat myšlenky filmovými způsoby i na druhé straně kamery. Zde na postu producenta. Spolurežiroval také krátký film *The Room*, který si vydobyl uznání na Nederlands Film Festival a na 16. Festivalu filmů v Paříži, kde získal ocenění za nejlepší krátkometrážní film. Hauer je známý i tím, že svým jménem zaštiťuje chod humanitárních organizací – při pobytu v Turecku se zabýval problémem AIDS a dokonce založil "Rutger Hauer Starfish Foundation," která v USA, Anglii a Švédsku usiluje o získání prostředků na výzkum a prevenci onemocnění AIDS. Střídavě žije v Amsterdamu a Los Angeles.

TVŮRCI

CHRISTOPHER NOLAN (režie / scénář)

natočil svůj třetí film *Insomnia* pro Warner Bros. Pictures, Section 8 a Witt-Thomas Films a ten se setkal s velkým diváckým úspěchem. V tomto vypjatém psychologickém thrilleru se sešli držitelka Oscara Hilary Swank a Robin Williams. Nolanův druhý film *Memento* vznikl podle povídky jeho bratra Jonathana a vypráví příběh muže, který se snaží vnést pořádek do svých vzpomínek. Ve filmu hrál Guy Pearce, Carrie-Ann Moss a Joe Pantoliano a ačkoliv se jednalo o nízkorozpočtový snímek, jen v USA vydělalo *Memento* 25 miliónů dolarů a Broadcast Film Critics jej označilo za nejlepší film roku. Nolan byl za scénář nominován na Oscara a získal několik dalších nominací - DGA Award, Zlatý globus.

Mimo jiné pak proměnil Cenu losangeleských kritiků a cenou Waldo Salt Screenwriting Award na festivalu Sundance. Nolan začal točit filmy v sedmi letech na otcovu 8mm kameru. Při studiích anglické literatury na University College London natáčel krátké 16mm filmy, což jej připravilo na jeho debut, partyzánsky natočený projekt *Following*. Režisér noirového filmu, který měl prakticky nulový rozpočet (kritik listu *The New Yorker* Bruce Diones jej označil za „no budget“), byl záhy přirovnáván k nástupci Alfreda Hitchcocka a na festivalech v Torontu, Rotterdamu, Slam Dance a v Hong Kongu si zajistil chválu kritiků i diváků. A to ještě před tím, než se v USA (Zeitgeist), Anglii (Alliance), Francii (CCI) a v jiných zemích film dostal do oficiální distribuce. Nolan bydlí s manželkou Emmou Thomas a jejich rodinou v Los Angeles.

EMMA THOMAS (producentka)

produkovala inteligentní nezávislé hity jako *Following* a *Memento*. Kvalita její práce jí umožnila, aby pro studio pracovala i na Nolanově třetím snímku *Insomnia*. Thomas byla koproducentkou nezávislého hitu *Memento*. Tento mezinárodně ceněný nezávislý hit, který získal několik ocenění, její pozici v oboru ještě více posílil. Dalším snímkem pak byla Nolanova *Insomnia*, kde se sešli Robin Williams a Hilary Swank. Významnou roznětkou její kariéry byla produkce Nolanova prvního filmu *Following*. Ten byl natáčen pouze o víkendech po dobu jednoho roku, což je známka nezávislosti par excellence. Tento snímek, který vznikl s mizivým rozpočtem, se stal hitem filmových festivalů a nakonec byl v mnoha zemích uveden do širší distribuce. Thomas studovala na prestižní londýnské University College a svou kariéru započala u filmové společnosti Working Title Films, kde se po dobu pěti let věnovala produkci. U Working Title získala základní znalosti v oboru produkce, což její kariéru později vedlo k tomu, aby se stala samostatnou producentkou. Základními znaky jejího přístupu jsou intenzivní spolupráce s režisérem a důraz na stejný tvůrčí tým. V současné době pracuje s režisérem/scenáristou Christopherem Nolanem na scénářích filmů *Prestige* a *The Exec*, které zaštití jejich produkční společnost Syncopy. Thomas žije s Christopherem Nolanem a jejich rodinou

CHARLES ROVEN (producent)

je ve světě filmového průmyslu velmi respektovanou osobností. Jeho filmy celosvětově vydělaly 1,5 miliardy dolarů. Je spoluzakladatelem společnosti Atlas/Third Rail Management, která se v roce 1999 stala částí Mosaic Media Group a integrovala tak možnosti filmu a televize. Roven je v této firmě na jednom z nejvyšších postů. Nedávno Roven produkoval film s Willem Ferrellem *Kicking and Screaming*, který jen v amerických pokladnách vydělal přes 20 milionů dolarů. Mezi jeho úspěchy také patří *Scooby-Doo*, kde hráli Freddie Prinze Jr, Sarah Michelle Gellar, Matthew Lillard a Linda Cardellini. První díl vydělal 275 milionů dolarů a jeho volné pokračování *Scooby Doo 2: Nespoutané příšery* se rovněž dostalo do čela žebříčků. V současné době postprodukuje *Bratry Grimmovy* Terryho Gilliana, kde se objeví Matt Damon a Heath Ledger. Film se v kinech objevil na konci léta. Roven produkuje pro HBO muzikál, který má dosud pracovní název „*Untitled anachronistic musical*,” kde se objeví držitelé ceny Grammy, umělci seskupení pod jménem Outkast (Andre 3000 a Big Boi). Roven patří k tvůrcům s velmi širokým záběrem. Z jeho dalších filmů: *Cadillac Man*, *Johnny Handsome*, *The Blood of Heroes*, *Made in the USA* či jeho vůbec první projekt *Heart Like A Wheel*. Roven také produkoval filmy *Mrazivá vášeň*, *Miláčku, zvětšil jsem naše děti*, *Kokosy na sněhu*, *Man's Best Friend*, *Sestra v akci 2*, *Angus a Dvanáct opic*. Podílel se také na filmech *Fallen*, *Neprůstřelný mnich* či na romantickém fantasy filmu *Město andělů*, který vydělal 200 milionů dolarů. Do jeho portfolia také patří divácky oblíbený akční snímek z doby po válce v Zálivu *Tři králové*.

Roven mimo jiné šéfuje pobočce firemní dceřinné společnosti Atlas, kde devět let spolupracoval s hudebním managerem Robertem Cavallem, který je od roku 1998 ředitelem Buena Vista Music Group a Hollywood Records. Úspěch firmy byl v minulosti svázán s Rovenovou manželkou, nyní zesnulou Dawn Steel, která ve firmě využila svých zkušeností z předchozího postu prezidentky Columbia Pictures. Roven zahájil svou kariéru jako hledač nových talentů, kde osvědčil schopnost práce s umělci, což jej později přivedlo do vod produkce. Roven se soustředí nejen na otázky výroby filmu, ale působí i v managementu hudební divize. Podílel se na vzniku soundtracků jak pro *Scooby-Doo*, tak pro *Scooby-Doo 2*. Roven přemluvil duo úspěšných muzikantů Outkast, aby vyžili svého talentu a u příležitosti uvedení prvního filmu se *Scooby-Doo* nazpívali singl. Roven je také známý tím, že se snaží propojovat hudební organizace a filmové divize. V roce 1998 získal soundtrack k filmu *Město andělů* tři ceny Grammy, čímž se stal nejlépe prodávaným soundtrackem roku. Samostatný singl s písněmi od The Goo Goo Dolls a Alanis Morissette se stal nejprodávanějším produktem Atlas/Third Rail toho roku.

LARRY FRANCO (producent)

má ve svém portfoliu dlouhý seznam filmů různých žánrů. Nedávno produkoval *Hulka* režiséra Anga Lee, ve kterém si zahráli Eric Bana a Jennifer Connelly. Další položkou v jeho filmografii je blockbuster *Jurský park III*, kde se objevili Sam Neill, William H. Macy a Tea Leoni. Film, který celosvětově vydělal 350 milionů dolarů, režíroval Joe Johnston. Franco a Johnston spolupracují již dlouhou dobu, což jim vyneslo cenu Humanitas za film *Rijnové nebe*. Produkovali též *Jumanji* s Robinem Williamem či *Rocketeer*, kde hráli Billy Campbell a Jennifer Connelly. Franco produkoval i *Mars útočil* s Jackem Nicholsonem, Glenn Close, Annette Benning a Pierce Brosnanem režiséra Tima Burtona, se kterým dlouhodobě spolupracuje. Byl výkonným producentem na Burtonově dalším snímku *Ospalá díra*, kde hráli Johnny Depp a Christina Ricci. Franco také úzce spolupracuje s režisérem Johnem Carpenterem. Produkoval jeho *Útěk z New Yorku*, kde hrál Kurt Russell, *Starman* s Jeffem Bridgesem, *Velké nesnáze v Malé Číně*, *Prince of Darkness* a *Oni žijí*. Byl koproducentem Carpenterova filmu *Christine* a při natáčení filmu *Věc* byl na postu výkonného producenta. Mimo to spolupracoval i na *Tango & Cash* se Sylvesterem Stallonem a Kurtem Russellem, účastnil se výroby filmu s Al Pacinem *Two Bits* a byl výkonným producentem filmu *Cutter's Way*. Franco začal pracovat jako asistent režie. Na tomto postu se objevil i při dlouhém natáčení snímku *Apokalypsa* od Francise Forda Coppoly.

DAVID S. GOYER (scénář)

si získal uznání adaptací „jinovětských“ příběhů o superhrdinech, kdy z nich vytvořil vynalézavé a explozivní filmy jako jsou série *Blade*, *Vrána: Město andělů* a zejména pak *Smrtihlav* (jenž slavný kritik Roger Ebert označil za film roku 1998). Goyerův režijní debut *ZigZag* však byl, oproti očekávání, spíše z komediálního soudku – vypráví o dvojce hrdinů z donucení, kteří se vydávají vrátit vysokou částku ukradených peněz. V tomto filmu se sešla silná herecká sestava: Wesley Snipes, John Leguizamo, Oliver Platt, Natasha Lyonne a Sam Jones III. Goyer si *Zig Zag* napsal sám podle románové předlohy Landonu Napoleona. Svůj první scénář prodal studiu ve 22 letech, kdy byl ještě na škole, a studio z něj po masivních úpravách vytvořilo *Death Warrant* (v hlavní roli Jean-Claude Van Damme). Poté vyzkoušel žánr sci-fi hororu (*Vládci loutek*), byl producentem filmu *Mise na Mars* a televizní série *Sleepwalker*. Prorazil však až scénářem k filmu *Blade* o legendárním lovcí upírů, který je adaptovaným comicsem z vydavatelství Marvel Comics. Ve filmu hraje Wesley Snipes a Kris Kristofferson a dodnes je jedním z nejoriginálnějších a nejpovedenějších comicsových adaptací, kde nechybí jak akce, tak humor. *Blade* se stal jedním z neúspěšnějších comicsových hrdinů Hollywoodu. Příběh filmu *Blade 2* napsal i podruhé Goyer, který byl tentokrát i na postu výkonného producenta. Po Stephenu Norringtonovi se režie ujal Guillermo Del Toro. Vrátil se i Wesley Snipes do role Bladea a Kris Kristofferson jako Whistler. Nováčky byli Luke Goss, Tchény Karyo a Ron Perlman. *Blade* se vrátil i potřetí a Goyer nejen napsal příběh, ale tentokrát i režíroval. Když se *Blade* dozví, že národ upírů se jej rozhodl falešně obvinít ze série brutálních vražd, spojuje se s Nighthalkery, kteří jsou skupinou lidských lovců upírů. Jsou na stopě, která je vede až k nechvalně známé upíří legendě, Drákulovi. Ve filmu se také objevila Jessica Biel v roli Abigail, dcera Whistlera (Kris Kristofferson), který jí předal všechny své zkušenosti s bojem s upíry, tak jako kdysi Bladeovi (Snipes).

Třetím členem týmu Nighthalkerů je Hannibal King v podání Ryana Reynoldse. Film byl do kin uveden v prosinci 2004. Goyer nedávno podepsal jednorokní kontrakt se studiem Warner Bros. Pictures, kde bude produkovat na adaptaci comicsu z vydavatelství DC Comics *The Flash*, který

posléze i zrežuruje. Pro studio také produkuje remake filmu *Soylent Green*. Poté se připojí k producentům Bentley Tittleovi a Pascale Faubertovi při práci na snímku *The Fall*, který je adaptací comicsu Eda Brubakera a Jasona Lutese. Jde o moderní noirový příběh postavy úředníka jménem Kirk, který je obviněn z nevyšetřené vraždy manželky jeho šéfa, což ještě zkomplikuje skutečnost, že se u něj najde její kreditní karta. Tento kriminální příběh se rázem mění v temné tajemství a Kirk musí udělat všechno proto, aby přežil. Nedávno mu také studio New Line nabídlo režii hned dvou snímků – duchašského hororu *Alone* a komiksu *Y: The Last Man*, který produkuje společně se známým producentským duem Bender/Spink. Mimo filmové projekty se Goyer vrací do televize a současně době připravuje pilotní film k televizní sérii CBS *Threshold*, která bude v několika hodinových epizodách vyprávět o tom, jak na invazi mimozemšťanů reagují vládní činitelé. U tohoto projektu bude i na postu výkonného producenta, jeho kolegy budou David Heyman (*Harry Potter*) a Brannon Braga (*Star Trek: Voyager*).

BENJAMIN MELNIKER (producent)

dlouhodobě spolupracuje s vydavatelstvím DC Comics. Spolu se svým kolegou Michaellem Uslanem se podíleli na produkci celé série *Batman* pro film i její „boční série“ pro televizi. Byl výkonným producentem filmu *Batman* Tima Burtona, kde si zahrál Jack Nicholson a Michael Keaton; pracoval na filmu *Batman se vrací*, opět v režii Tima Burtona, kde se objevili Michelle Pfeiffer, Danny DeVito a Michael Keaton; *Batman navždy* v režii Joela Schumachera, kde hráli Jim Carrey, Tommy Lee Jones a Val Kilmer; a konečně i *Batman a Robin* v režii Joela Schumachera, kde se objevili Arnold Schwarzenegger, Uma Thurman, Alicia Silverstone, Chris O'Donnell a George Clooney. Navíc byl producentem filmu *Batman: Mask of Phantasm*. Melniker nedávno produkoval film *Constantine*, který vznikl podle comicsu *Hellblazer* z DC Comics/Vertigo a hrál v něm Keanu Reeves. Byl také jedním z producentů *Catwoman*, v němž si zahrála držitelka Oscara Halle Berry. Poté byl výkonným producentem snímku *Lovci pokladů* od společnosti Disney. Melniker započal svou kariéru ve studiu Metro-Goldwyn-Mayer a téměř po dobu třiceti let byl vice presidentem společnosti či předsedal jejímu Board of Directors a Executive Committee. Během let u MGM se podílel na slavných filmech jako *Ben-Hur*, kde hrál Charlton Heston, *Dr. Živago* režiséra Davida Leana, *2001: Vesmírná odyssea* Stanleyho Kubricka či *Gigi*. Poprvé byl výkonným producentem v roce 1975, kdy se podílel na akčním dramatu *Mitchell*, za nímž následoval snímek *Shoot* s Cliffem Robertsonem a Ernestem Borgninem. Svou spolupráci s Michaellem Uslanem zahájil v roce 1975. Produkovali spolu film *Swamp Thing*, založeném na velmi populární sérii DC Comics. Film uspěl a záhy došlo na jeho pokračování *The Return of the Swamp Thing* a dvě „boční“ televizní série (jedna hraná, druhá animovaná). Z jeho producentských úspěchů na poli televize: *Where on Earth is Carmen Sandiego?* určené dětským divákům, *Harmful Intent* od Robina Cooka, *Batman: The Animated Series*, *Fish Police*, *Swamp Thing*, *Dinosaucers* či minisérie *Three Sovereigns for Sister Satan* z produkce PBS, která je založena na záznamech z procesů s údajnými čarodějnicemi z města Salem.

MICHAEL E. USLAN (producent)

se svým kolegou Benjaminem Melnikerem přinesli na plátna kin několik filmů, které se zapsaly do historie. Uslan nedávno produkoval film *Constantine*, založený na comicsu z DC Comics/Vertigo *Hellblazer*, v jehož filmové verzi hrál Keanu Reeves. Jeho další snímky, na nichž se podílel jako výkonný producent jsou: *Batman*, *Batman se vrací*, *Batman navždy*, *Batman a Robin*, *Catwoman* a *Batman: Mask of The Phantasm*. Uslan vyrůstal na comicsech a sám se z nich naučil číst. Když dospěl, ve světě comicsu zůstal – chtěl se stát jejich autorem, na Indiana University o comicsu přednášel (první série přednášek na toto téma v historii školy) a napsal průvodce světem comicsu *The Comic Book in America*. Krátce poté dostal nabídku od DC Comics, aby napsal scénáře k dalším sešitům série *Batman*. Podílel se na několika comicsech, které jsou úhelnými kameni žánru a napsal i několik tematických knih: *America At War: A History of War Comics*, *Mysteries in Space: A History of Science Fiction Comics* a *The Pow! Zap! Wham! Comic Book Trivia Quiz Book*. Několik let vymýšlel známý comicsový strip z novin *Terry and the Pirates*, spolupracoval se Stanem Lee na knize *Just Imagine* o historii comicsu, novele *Detective 27* ze série *Batman* a *Dick Clark's The First 25 Years of Rock and Roll*. V posledních letech Uslan získal cenu Emmy za výkonnou produkci populární dětské série *Where on Earth is Carmen Sandiego?*, Annie Award za animovaný film *Batman Beyond: Return of The Joker* a Peoples Choice Award za film *Batman*. Dalšími ceněnými projekty jsou série *Harmful Intent* režiséra Robina Cooka, napínavá TV série *Three Sovereigns for Satan* z produkce PBS, která je založena na záznamech z procesů s údajnými čarodějnicemi z města Salem.

V současné době má několik rozpracovaných projektů: podílí se na převedení slavného comicsu *Shazam* z DC Comics do filmové podoby, dále na filmu podle románu *The Spirit* od legendárního Willa Eisnera a spolupracuje i s Frankem Darabontem a Chuckem Russellem na projektu *Way Of The Rat*.

WALLY PFISTER, A.S.C. (kamera)

je Nolanovým dlouholetým spolupracovníkem, který byl kameramanem i jeho předchozích filmů *Insomnia* a *Memento*, za které byl nominován na Independent Spirit Award za kameru. Jeho posledními projekty jsou *Slow Burn* režiséra Wayne Beache, remake *The Italian Job* od režiséra F. Gary Graye a *Laurel Canyon* od Lisy Cholodenko. Podílel se také na filmech *Scotland* od Billa Morrissetta, *Hi-Line* Rona Judkina, za který dostal Moxie Award za nejlepší kameru na FF v Santa Monice, *A Kid in Aladdin's Palace* od Roberta L. Levyho či *Rhapsody in Bloom* Craig M. Saavedra. Z televizních projektů se zúčastnil natáčení *Sanctuary*, *Sharing the Secret*, *Breakfast With Einstein* a *Sketch Artist*, za které byl nominován na Cable Ace Award. Mimo to byl Pfister kameramanem četných reklam.

NATHAN CROWLEY (vedoucí výroby)

spolupracoval s režisérem Chrisem Nolanem na *Insomnii*. V současné době pracuje na snímku *Il Mare* z produkce Warner Bros. Pictures, kde hrají Keanu Reeves a Sandra Bullock. Crowley spolupracoval na filmech *Veronica Guerin* od Joela Schumachera, *Za nepřátelskou linií* Johna Moorea či *Nejlepší obchodníci* Barryho Levinsona. Pracoval jako vedoucí výroby na televizní sérii z produkce BBC *The Ambassador*. Dále se jako vedoucí výroby podílel na filmech *Mission Impossible 2* v režii Johna Woo, *Nájemní vrazi* režiséra Richarda Donnera, *Statečné srdce* režiséra Mela Gibsona a dublinské části natáčení filmu *Tichý nepřítel* od režiséra Alana J. Pakuly. Podílel se mimo jiné na *Mystery Men* od Kinky Ushera a *Útěku z Los Angeles* od Johna Carpentera.

LEE SMITH (střih)

nedávno stříhal filmy režisérů jako jsou Peter Weir (*Master and Commander: Odvrácená strana světa*), Gregor Jordan (*Buffalo Soldiers*), Tony McNamara (*The Rage in Placid Lake*), Craig Lahiff (*Black and White*) či Alan White (*Risk*). Často spolupracuje se zmíněným Peterem Weirem. Smith byl druhým střiháčem filmů *Truman Show*, *Beze strachu* a *Zelená karta* a spolupracoval i na jejich zvukové složce. Byl také pomocným střiháčem na snímku *Společnost mrtvých básníků* a jako druhý střiháč a designér zvuku přispěl výslednému tvaru *Roku života v nebezpečí*.

Jeho dalšími filmy, na kterých se podílel na zvuku a střihu jsou *Two Hands* od Gregora Jordana, *Lék pro Lorenza* režiséra George Millera. Byl střiháčem filmu *Joey* od Iana Barryho, *Robocop II* od Irvina Kershnera a filmů Philippe Mora *Communion* a *Howling III*. Podílel se také na zvuku filmů režisérky Jane Campion *Jako dým*, *Portrét dámy*, *Piano*, dále *Malé ženy* režisérky Gillian Armstrong, *Rapa Nui* od Kevina Reynoldse, *Úplně bezvůle* režiséra Phillipa Nycy a *The Navigator* Vincenta Warda.

LINDY HEMMING (návrhy kostýmů)

navrhla dechberoucí kostýmy pro téměř čtyřicet filmů a její umělecký přínos filmu Mike Leigha *Topsy Turvy* byl po právu oceněn Oscarem. Dále byla nominována na cenu BAFTA za kostýmy ke komedii *Čtyři svatby a jeden pohřeb* Mike Newella a *Porterhouse Blue* od Roba Knighta. Hemmings navrhla kostýmy pro všechna nová dobrodružství Jamese Bonda, v nichž se objevil Pierce Brosnan: *Dnes neumírej*, *Jeden svět nestačí*, *Zítřek nikdy neumírá* a *Zlaté oko*. Z ostatních filmů: *Lara Croft Tomb Raider: Kolébka života* Jana De Bonta; *Tomb Raider* Simona Westa; *Harry Potter a Tajemná komnata* Chrise Columba; *Muž, který plakal* Sally Potter; *The Brave* s Johnny Deppem a Marlonem Brandem; *The Trench* Williama Boyda; *Tichý hlas* Marka Hermana, kde hrála Jane Horrock; *Princ Valiant* Tonyho Hickoxe; *Krev a víno* Boba Rafelsona, kde hrál Jack Nicholson; *Smích ze záhrobní* režiséra Petera Chelsoma; *Sister, My Sister* od Nancy Meckler, kde hrála Julie Walters; *All Things Bright & Beautiful* od Barry Devlina, kde se objevil Gabriel Byrne. Předtím dělala kostýmy na filmech: *Dancing Queen* Nicka Hamma, kde hrála Helena Bonham-Carter; *Nahý* režiséra Mike Leigha, kde hrál David Thewlis; *Boiling Point* režiséra Jasona Lehela; *Running Late* od Udayan Prasada; pro film *Waterland* režiséra Stephena Gyllenhaala za herecké účasti Jeremy Ironse; *Sved'te to na posílčka* od Marka Hermana; *Hear My Song* od režiséra Petera Chelsoma; ve snímku *Life is Sweet* od Mike Leigha; ve filmu Petera Medaka *The Krays*; v *Queen of Hearts* režiséra Jona Amiela; *When the Wales Came* od Clive Reese; v *High Hopes* od Mike Leigha; *Porterhouse Blue* od Roba Knighta; *84 Charing Cross Road* od Davida Jonese; *My Beautiful Launderette* a *The Bullshitters* od Stephena Frearse; *Heavenly Pursuits* od Charlese Gormleye; *Wetherby* režiséra Davida Harea; *Laughterhouse* a *Loose Connections* Richarda Eyrea a nakonce opět pro Mike Leigha v *Meantime*.

HANS ZIMMER (skladatel)

je jedním z nejvyužívanějších skladatelů současného světa filmu. V roce 1994 získal jak Oscara, tak Zlatý globus za svou kompozici k animovanému snímku *Lvi král*, který se stal jedním z neúspěšnějších alb, jež se kdy dostaly na trh. Oscar za tento film má svou působnost i nadále, neboť Zimmer dostal nabídku na divadelní-muzikálovou verzi *Lviho krále*, kde záhy uspěl a v roce 1998 získal cenu Tony za nejlepší muzikál a cenu Grammy za nejlepší hudební album.

Během své kariéry získal Zimmer dalších šest nominací, poslední z nich byla za *Gladiátora*, za kterého dostal Zlatý globus a byl nominován na cenu Grammy. Z dalších nominací na Oscara: *Princ Egyptský*, *Tenká červená linie*, *Lepší už to nebude*, *Kazatelova žena* a *Rain Man*. Na začátku tohoto roku získal další nominaci za komedii *Spanglish* od režiséra Jamese L. Brookse. Na Zlatý globus byl nominován za *Poslední samuraj*, *Pearl Harbor*, *Spirit* a *Princ Egyptský*.

Letos Zimmerovu hudbu uslyšíme ve filmu *Weather Man* od režiséra Gore Verbinského. Filmů z nedávné doby je dlouhý seznam: *Madagascar*, *Pearl Harbor*, *Švindlíři*, *Příběh žraloka*, *Černý jestřáb sestřelen*, *Kruh*, *Hannibal*, *Krvavý příliv*, *Thelma & Louise*, *Řidič slečny Daisy*, *Mission: Impossible 2*, *A League of Their Own*, *Černý déšť*, *Oheň*, *Pravdivá romance* a *My Beautiful Launderette*.

Mimo skládání filmové hudby vede Zimmer divizi filmové hudby firmy DreamWorks SKG. Je to poprvé od dob Dimitrije Tomkina z MGM a Alfreda Newmana z Twentieth Century Fox, co skladatel vede hudební oddělení velkého studia.

JAMES NEWTON HOWARD (skladatel)

byl šestkrát nominován na Oscara a ve filmovém průmyslu je jedním z nejceněnějších skladatelů, neboť má na svém kontě více než sto filmů. Získal nominace Oscara za kompozice k filmům *Vesnice*, *Svatba mého nejlepšího přítele*, *Uprchlík*, *Pán přílivu* a dvě za nejlepší původní písně *Look What Love Has Done* z filmu *Junior* a *For the First Time* ze snímku *Báječný den*. Za obě písně také získal nominaci na Zlatý globus. Nedávno dělal hudbu k filmu *Tlumočnice*, kde hrála Nicole Kidman se Seanem Pennem pod režijní taktovkou Sydneyho Pollacka. Složil hudbu pro filmy M. Night Shyamalana, počínaje jeho debutem *Šestý smysl*, poté přišly i filmy *Vyvolený*, *Znamení*, *Vesnice*.

Ve světě filmové hudby je považován za jeden z největších talentů, jeho kompozice můžeme najít např. u snímků s Julií Roberts *Pretty Woman* a *Nevěsta na útěku*, *America's Sweethearts*, ve třech filmech Lawrence Kasdana *Grand Canyon*, *Wyatt Earp*, *Pavučina snů*, u thrillerů *Epidemie*, *Volný pád*, *Prvotní strach*, *Dokonalá vražda*, *Ďáblův advokát*, či u komedií *Space Jam*, *Dave*, *My Girl*.

Je ceněn také ve světě televize, kde získal cenu Emmy za Nejlepší hudební motiv série *Gideon's Crossing*, ve stejné kategorii pak za seriál *Pohotovost*.

Pro více informací o titulech distribuovaných do kin společností Warner Bros. prosím kontaktujte:

Warner Bros. Česká republika

Milan Stopa

Soukenická 13

110 00, Praha 1

T: +420 296 580 325

F: +420 296 580 340

C: +420 602 575 844

E: milan.stopa@warnerbros.com